

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția Penală

Decizia nr. 46/A/2020

Decizia nr. 46/A

Sedința publică din data de 14 februarie 2020

Deliberând asupra apelurilor de față, în baza actelor și lucrărilor de la dosar constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Constanța, secția Penală și pentru Cauze Penale cu Minori și de Familie s-a dispus:

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului A., trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (acte materiale din perioada 2010-2016).

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului B., pentru săvârșirea infracțiunii de: folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 5 C. pen. (fapta din anul 2010)

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului C., pentru săvârșirea infracțiunii de: folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 5 C. pen. (fapta din anul 2011)

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului D., pentru săvârșirea infracțiunii de: folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 5 Cod .penal (fapta din anul 2012)

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului E., pentru săvârșirea infracțiunii de: folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, (fapta din anul 2015)

În temeiul art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., s-a dispus achitarea inculpatului F., pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18⁴ - art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 32 alin. (1) C. pen. (fapta din anul 2016).

În temeiul art. 397 alin. (1) C. proc. pen. raportat la art. 20, art. 21, art. 23 și art. 43 lit. a) din O.U.G. nr. 66/2011 a fost lăsată nesoluționată acțiunea civilă formulată de către partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, cu sediul din Bd. x, mun. București.

În baza art. 397 alin. (3) C. proc. pen. rap. la art. 255 C. proc. pen. s-a dispus ridicarea măsurii asigurătorii a sechestrului instituit prin ordonanța procurorului din 12 octombrie 2016 a Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul Teritorial

Constanța, în dosarul nr. x/2016, constând în poprirea conturilor deținute de inculpatul A., persoana responsabilă civilmente Arhiepiscopia Tomisului și persoana responsabilă civilmente Așezământul Monahal Sf. Apostol "Andrei".

În baza art. 272 C. proc. pen., onorariu convenit avocat din oficiu, în sumă de 1120 RON, s-a avansat din fondurile M.J. către avocat G., din cadrul Baroului de avocați Constanța.

În baza art. 275 alin. (3) C. proc. pen., cheltuielile judiciare avansate de stat au rămas în sarcina acestuia.

Pentru a dispune astfel, Curtea de Apel Constanța a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul nr. x/2016 din data de 02.02.2017 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților:

A., pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (acte materiale din perioada 2010-2016)

B., pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (fapta din anul 2010)

C., pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (fapta din anul 2011)

D., pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (fapta din anul 2012)

E. pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (fapta din anul 2015) și

F., pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, și art. 32 alin. (1) C. pen. (fapta din anul 2016).

S-a reținut în esență de către magistratul procuror că, în perioada 2010 - 2016, în baza aceleiași rezoluții infracționale, inculpatul A., în calitate de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Tomisului, a folosit și, după caz, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă totală de 1.392.964,77 RON.

În luna mai 2010, inculpatul B., a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona

denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2010, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 142.988,37 RON.

În luna martie 2011, inculpatul C., a prezentat declarații false (cererea, declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2011, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 184.610,27 RON.

În luna aprilie 2012, inculpatul D., a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (orașul Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2012, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 239.972,79 RON.

În luna iunie 2015, inculpatul E. a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (oraș Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2015, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 281.633,28 RON.

În luna iunie 2016, inculpatul F. a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (orașul Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând posibilitatea obținerii pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 326.065,20 RON.

La data de 19.08.2016, Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța s-a sesizat din oficiu demarând cercetări împotriva reprezentantului Arhiepiscopiei Tomisului, A. pentru săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție. A fost format dosarul nr. x/2016.

La data de 29.09.2016, Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța s-a sesizat din oficiu, demarând cercetări împotriva reprezentantului Arhiepiscopiei Tomisului, A. pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită prev. de art. 289 C. pen. rap. la art. 6 C. pen. A fost format dosarul nr. x/2016.

Prin încheierea nr. 65/P/ C. pen./din data de 10.05.2017, în dosarul nr. x/2017, Curtea de Apel Constanța a respins cererile și excepțiile invocate de inculpații A., B., E. și F., s-a constatat legalitatea sesizării instanței prin rechizitoriul nr. x/2016 din data de 02.02.2017 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța, privind judecata inculpaților A., B., C., E., D. și F., a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și începerea judecării.

Prin încheierea nr. 639/20.06.2017 a I. C. civ..J., secția Penală, s-au respins ca nefondate contestațiile formulate de inculpații B., E. și F..

Pe parcursul cercetării judecătorești inculpaților prezenți le-au fost aduse la cunoștință prevederile art. 374 alin. (4) cu referire la art. 396 alin. (10) Cod .proc.pen, în sensul că au dreptul de a beneficia de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în cazul în care vor fi găsiți vinovați, dacă recunosc în totalitate săvârșirea faptelor reținute în actul de sesizare a instanței și solicită ca judecata să aibă loc doar în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, cu excepția înscrisurilor în circumstanțiere.

În ședința publică din data de 30 octombrie 2017, inculpații A., B., C., E., D. și F., nu au recunoscut faptele reținute în sarcina lor și au solicitat judecarea cauzei conform procedurii obișnuite fără a se prevala de procedura abreviată prev. de art. 375 rap. la art. 396 alin. (10) C. proc. pen.

În timpul cercetării judecătorești au fost audiați martorii H., I., J., K., L., M., N., O., P., Q., R., S., T., U. și V..

Totodată s-a dispus și efectuat o expertiză contabilă judiciară care a fost depusă la instanța de fond la data de 10.12.2018, dosar de fond și s-au solicitat relații de la A.P.I.A. Constanța și București.

Analizând probele administrate în timpul urmăririi penale și cercetării judecătorești, Curtea a reținut în fapt următoarele:

Infrațiunea de obținere ilegală de fonduri ale Uniunii Europene constă, potrivit art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, în folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei. Aceasta poate fi de asemenea săvârșită prin omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii pentru obținerea de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri. Dacă aceste fapte au produs consecințe deosebit de grave, limitele de pedeapsă prevăzute de lege se majorează cu jumătate.

Începând cu 01.01.2007, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură a implementat măsuri de sprijin pentru fermieri, finanțate din Fondul European de Garantare în Agricultură (F.E.G.A.), ca plăți directe în cadrul Schemei de Plăți Unică pe Suprafață (S.A.P.S.), precum și măsuri de sprijin finanțate din bugetul național și din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (F.E.A.D.R.), ca plăți naționale directe complementare (P.N.D.C.).

Fondul European pentru Garantare în Agricultură este destinat finanțării măsurilor de piață, restituirilor la export și plăților directe către fermieri.

Schema de plată unică pe suprafață (S.A.P.S.) constă în acordarea unei sume uniforme pe hectar, plătabilă o dată pe an, decuplată total de producție. Sursa de finanțare pentru plățile efectuate în cadrul S.A.P.S. se asigură din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (F.E.G.A.).

Suprafața agricolă eligibilă poate avea următoarele categorii de folosință: teren arabil, pajiști permanente, vii, culturi permanente sau grădini familiale; beneficiarii plăților directe în cadrul Schemei de plată unică pe suprafață pot fi persoanele fizice și/sau juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociații, administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau alte asemenea.

Pentru a beneficia de acordarea de plăți în cadrul Schemelor de plată unică pe suprafață solicitantii trebuie să fie înscrși în Registrul fermierilor, să depună cerere de solicitare a plăților la termen și să îndeplinească următoarele condiții generale:

- să exploateze un teren agricol cu o suprafață de cel puțin 1 hectar, iar suprafața parcelei agricole să fie de cel puțin 0,3 hectare; în cazul viilor, livezilor, culturilor de hamei, pepinierelor pomicele, pepinierelor viticole, arbuștilor fructiferi, suprafața minimă a parcelei trebuie să fie de cel puțin 0,1 hectar;

- să declare toate parcelele agricole;

- să înscrie, sub sancțiunea legii penale, date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate, inclusiv lista suprafețelor;
- să respecte bunele condiții agricole și de mediu, reglementate prin legislația națională, pe toată suprafața agricolă a exploatației;
- să prezinte documentele necesare care dovedesc dreptul de folosință și să poată face dovada că utilizează terenul pentru care s-a depus cererea.

Potrivit art. 6, alin. (1) din Ordinul Ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 704/2007, "Consiliile locale pot depune cereri de plată pentru terenurile agricole pe care le administrează și pentru care nu au fost încheiate contracte de arendă, concesiune, închiriere sau pentru care nu se încasează taxe de pășunat, iar pe aceste terenuri consiliile locale trebuie să desfășoare propria activitate agricolă pentru respectarea condițiilor de eligibilitate."

De asemenea, în art. 7 din O.U.G. nr. 125/21.12.2006 se menționează obligația solicitanților "Să înscrie, sub sancțiunea legii penale, date reale, complete și perfect valabile în formularul de cerere de plată directă pe suprafață și în documentele anexate."

Pe baza probelor administrate de procuror în timpul instrucției penale, dar și al cercetării judecătorești, Curtea a reținut următoarea stare de fapt:

Corespunzător H.G. nr. 300/28.03.2002, Arhiepiscopia Tomisului a primit în folosință cu titlul gratuit un teren agricol în suprafață de 350 ha, din administrarea Agenției Domeniilor Statului și folosința SC "W." S.A., situat pe raza orașului Ovidiu, județul Constanța.

La data preluării efective a terenului de către Arhiepiscopia Tomisului, conform "Centralizator Nazarcea", în care sunt prezentate parcelele de teren cu toate suprafețele preluate la ADS, pe categorii de folosință în evidența O. C. pen..I, conform Procesului Verbal de predare din data de 27.08.2004, suprafața predată era ocupată cu viță de vie 182,41 ha, teren arabil 14,82 ha, livadă pomicolă 155,04 ha. Din Centralizator, conform evidenței OCPI, rezultă că 131,61 ha erau ocupate cu vie pentru struguri și 50,80 ha vie portaltoi. Se anexează Centralizatorul menționat.

În centralizatorul prezentat este menționat numărul cadastral existent în evidența ANCPI pentru cele 82 parcele de teren măsurate, cu suprafața totală de 344,41 ha, plus 7,86 ha din acte, suprafața celor 4 parcele care nu poartă număr cadastral și nu rezultă că ar fi fost măsurate de OCPI Constanța (Arhiepiscopia Tomisului nu a prezentat documentația completă cu toate anexele care fac parte integrantă a Procesului de predare - primire a terenului în discuție).

Conform încheierii Nr. 5922/COM/25.06.2004 a Tribunalului Constanța, SC "W." SA a intrat în faliment și a fost numit Lichidator Judiciar X. prin lichidator Y., astfel că întreaga suprafața de teren de 350 ha menționată, cât și alte active imobile și mobile, au fost preluate de către lichidator în vederea vânzării acestora.

Arhiepiscopia Tomisului a inițiat mai multe acțiuni în instanță care s-au desfășurat pe o perioadă de 6 ani, iar prin sentința civilă nr. 4524/COM/19.06.2009 a Tribunalului Constanța și încheierea nr. 1374/COM/25.11.2010 prin care sentința a rămas definitivă și irevocabilă, suprafața de teren cu viță de vie și livadă pomicolă a redevenit în folosința Arhiepiscopiei Tomisului.

Corespunzător informațiilor primite, rezultă că Activitatea de producție s-a desfășurat pe structura organizatorică a S.C. W. și anume: Ferma nr. 1 care exploatează 115 ha viță de vie, Ferma Nr. 3, exploatată 67,25 ha vie și Ferma Nr. 8 zootehnie și legume, plus diferența de suprafață până la 350 ha preluată.

În Memoriul Justificativ anexat expertizei, Arhiepiscopia menționează că în perioada anilor 2004 - 2009 culturile de viță de vie și livezi pomicole au fost exploatate de lichidatorul Judiciar amintit, că nu au fost întreținute și lăsate în bunul plac al furturilor pomilor, spalierilor și sârmelor, astfel că la preluarea suprafețelor de vie de către Arhiepiscopie, acestea erau într-o stare jalnică de degradare cu mari goluri atât în vie, cât și în livadă.

Drept urmare a situației în care a fost preluată de la lichidatorul judiciar a suprafeței de vie, a fost întocmit Proiectul de reconversie a suprafeței de 146,40 ha cu viță de vie înregistrat la DADR Constanța sub Nr. 2912/10.06.2010, care a fost respins pe motiv că Arhiepiscopia nu deține în proprietate suprafața cu vie pentru care a solicitat reconversia cu fonduri europene.

Începând cu anul 2010, Arhiepiscopia Tomisului a solicitat și primit până în anul 2015, subvenții de la APIA pentru suprafețele de teren aflate în folosință.

Prin încheierea nr. 733/08.06.2016 - B.N.P. Z., a fost Autenticat ACTUL CONSTITUTIV pentru "AA." cu sediul în oraș Ovidiu, Sat Culmea, având ca membrii fondatori: Arhiepiscopia Tomisului, BB. S.R.L., CC., R. și T., fiecare cu o contribuție de 2000 RON din capitalul social și 20% participare la beneficii.

În anul 2016, AA. prin inc. F. - președinte Consiliu de administrație, a solicitat subvenții de la APIA pentru suprafața totală de teren de 337,30 ha, din care 188,50 ha vîi pe rod, fiind aceeași suprafață de teren aflată în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, dar pentru suprafața respectivă nu au fost eliberate subvenții.

ANUL 2010

La dosarul APIA există cererea unică x/17 mai 2010 și cererea de plată nr. x/17.05.2010 înregistrată la APIA Constanța și Declarația de suprafață 2010, pentru solicitare de fonduri de către Așezământul Monahal Sf. Ap. Andrei pentru 263,82 ha culturi agricole prin împuternicit B. conform Împuternicirii nr. 1102/28.04.2010, dată de Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Tomisului.

Prin Decizia nr. 108 a Arhiepiscopiei Tomisului nr. 1073/27.04.2010, a fost înființat Așezământul Monahal "Sf. Ap. Andrei" începând cu data de 01.05.2010 în localitatea Nazarcea, unitate cu personalitate juridică reprezentată legal prin Preot C., conform Deciziei Nr. 802/27.09.2010 emisă de Arhiepiscopia Tomisului.

În baza Cererii unice menționate și Declarației de suprafață - 2010 - I.P.A Online, ANEXA nr. 2, APIA - județean Constanța a emis următoarele decizii de plată:

Decizia Nr. 2221217/31.12.201 L de acordare a plăților în campania 2010, emisă pe numele Așezământul Monahal Sf. Ap. Andrei, pentru suma de 85226,34 RON, aferentă suprafeței de 263,82 ha culturi agricole din care 173,87 ha vîi pe rod struguri pentru vin. (A fost aplicată reducere procentuală pe suprafață în sumă 5569,75 RON, ca urmare a depășirii suprafețelor declarate de fermieri la nivelul României) .ANEXA nr. 3

Decizia nr. x/11.07.2011, de acordare a plăților în campania 2010, emisă pe numele Așezământului Monahal Sf. Ap. Andrei, pentru suma de plată de 57762,03 RON. ANEXA nr. 4

Total sumă primită aferente campaniei 2010 pentru suprafața totală de 263,82 ha, din care 173,87 ha vîi pe rod, conform celor două decizii = 14298,37 RON din care 84994,89 RON pe schema de plată SAPS, 231,45 RON pe schema PNDC1 și 57762,03 RON pe schema ZDS - zone defavorizate de condiții naturale specific.

Revine în medie suma de 541,99 RON/ha culturi agricole (142988,37 RON/263,82 ha).

În dosarul întocmit de APIA - Centrul Județean Constanța pentru solicitarea subvențiilor în anul 2010 de către Așezământul Monahal Sf. Ap. Andrei, există Angajamentul semnat de împuternicitul unității, pentru respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC) - fila, pagina 4 din Cererea unică de plată.

Cele 26 parcele cu viță de vie cu suprafața totală de 67,20 ha analizate, se identifică în Cererea unică și Declarația de suprafață 2010.

ANUL 2011

La dosarul APIA există cererea unică CT 1443/09.03.2011 și cererea de plată nr. x/09.03.2011 înregistrate la APIA Constanța și Declarația de suprafață 2011, pentru solicitare de fonduri de către Așezământul Monahal Sf. Ap. Andrei pentru suprafața de 263,82 ha culturi agricole prin reprezentant C..

În baza cererii unice de plată pe suprafața 2011 și Declarației de suprafață - 2011 I.P.A - Online. ANEXA Nr. 5, APIA - Centrul Județean Constanța, a emis următoarele decizii de plată:

Decizia de plată în avans Nr. I 174235/18.10.2011 de acordare a plăților în avans în campania 2011, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului, pentru suma de 53980,32 RON aferentă suprafeței de 294,95 ha culturi agricole din care 173,87 ha vîi pe rod cu struguri pentru vin. ANEXA Nr. 6.

La dosar există Formularul - Completarea declarației de suprafață 2011, CT 115994/01.06.2011, pentru suprafața de 31,13 ha culturi agricole.

De asemenea, în dosarul APIA - există Cererea pentru transfer de exploatare Nr. 475/19.05.2011, de la Așezământul Monahal Sf. Apostol Andrei, către Arhiepiscopia Tomisului prin reprezentant E., conform împuternicirii nr. 1440/18.05.2011.

Decizia nr. x/13.12.2011 - campania 2011, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 126081,07 RON, aferentă suprafeței de 294,95 ha culturi agricole, din care 173,87 ha vii pe rod cu struguri pentru vin. ANEXA nr. 7.

Decizia nr. x/08.02.2012, campania 2011 de acordare diferențe față de decizia Nr. 2150574/13.12.2011; pentru suma de 4548,88 RON. ANEXA nr. 8.

Suma totală aferentă campaniei 2011 = 184610,27 RON, din care 117212,96 RON pe schema de plată SAPS, 4548,88 RON pe schema de plată PNDCI, 61273,96 RON pe schema de plată ZDS și 1574,47 RON pe schema ZSD (zonă semnificativ defavorizată).

Revine în medie suma de 625,90 RON/ha culturi agricole (184610,27 RON/294,95 ha).

Există în dosarul APIA Angajamentul semnat de reprezentantul Așezământul Monahal Sf. Ap. Andrei pentru respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC), fila pagina 4 la Cerere unică de plată.

ANUL 2012

În dosarul APIA pentru solicitare de fonduri bănești există cererea unică de plată pe suprafață CT 7564/26.04.2012 și cererea de plată nr. x/26.04.2012 și declarația de suprafață 2012, pentru solicitare de fonduri de către Arhiepiscopia Tomisului prin împuternicit D., conform Împuternicirii nr. 1297/26.01.2012, pentru suprafața solicitată de 350,45 ha culturi agricole.

De asemenea, la dosarul de acordare a subvențiilor întocmit de APIA - Constanța, există Angajamentul din data de 26.04.2012 semnat de D., pentru respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC) conform Ordinului MADR nr. 30/147/2010 cu modificările și completările ulterioare.

Pe baza cererii unice de plată și Declarației de suprafață 2012 - I.P.A Online, ANEXA Nr. 9, APIA Constanța a emis următoarele decizii de plată:

Decizia de plată în avans Nr. 889926/17.10.2012 - Campania 2012, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 83321,46 RON, aferentă suprafeței de 340,75 ha culturi agricole, din care 161,20 ha viță de vie.

Decizia Nr. 1993367/25.11.2012, Campania 2012 emisă de APIA - Constanța pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 156651,32 RON aferentă suprafeței 340,70 ANEXA Nr. 11.

S-a aplicat reducere valorică de 18301,01 RON, ca urmare a depășirii suprafeței declarate de către fermieri la nivelul României.

Total sumă primită în Campania 2012 = 239972,78 RON, din care 166744,31 pe schema de plată SAPS, 4556,70 RON pe schema de plată PNDC1 și 68571,77 RON pe schema de plată ZDS (zone defavorizate de condiții naturale specifice).

Revine în medie suma de 704,25 RON/ha culturi agricole (239972,78 RON/340,75 ha).

La dosar există Formularul M3 - Retrageră parțială a Declarației de suprafață 2012, Nr. 672/28.05.2012, pentru suprafața de 9,68 ha.

Din cele 26 parcele cu viță de vie pe rod analizate, numai pentru un număr de 21 parcele cu 54,58 ha vie expertizate, Arhiepiscopia Tomisului a solicitat și primit subvenții în anul 2012 de la APIA Constanța identificate în Declarația de suprafață - 2012.

ANUL 2013

La dosarul APIA - Constanța întocmit pentru solicitare de subvenții în anul 2013 de către Arhiepiscopia Tomisului, există Cerere unică de plată pe suprafață - 2013, x/25.04.2013, cererea de plată nr. x/25.04.2013 înregistrată la APIA și Declarația de suprafață - 2013 pentru suprafață de 340,75 ha culturi agricole, prin reprezentant A..

În baza cererii unice de plată pe suprafață 2013 și Declarației de suprafață 2013 - I.P.A - Online - ANEXA nr. 13, APIA Constanța a emis următoarele decizii de plată:

Decizia de plată în avans nr. x/17.10.2013 - Campania 2013, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 92691,62 RON, aferentă suprafeței de 340,55 ha culturi agricole, din care 161,20 ha viță de vie pe rod cu struguri pentru vin.

Decizia nr. x/04.12.2013, Campania 2013 emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 169575,46 RON aferentă suprafeței 340,75.

S-a aplicat reducere valorică de 22627,65 RON ca urmare a depășirii suprafeței declarată de către fermieri la nivel de România.

Total sumă primită în Campania 2013 = 262267,08 RON, din care 188845,90 RON pe schema SAPS, suma 2967,54 RON pe schema PNDC1 și 70453,64 RON pe schema ZDS.

Revine în medie suma de 769,68 RON/ha culturi agricole (262267,08 RON/340,75 ha determinate).

La dosarul APIA există Angajamentul pentru respectarea Bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC) ANEXA nr. 16 și Raportul de control nr. x din 13.09.2013 privind suprafața parcelelor și respectarea Bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC), în care sunt cuprinse la controlul aleatoriu efectuat și 2 parcele din cele 26 parcele expertizate (parcelele xa = 3,30 ha vie pe rod și parcela xa = 3,25 ha vie pe rod).

Concluzia controlului "Condițiile GAEC sunt respectate OK".

Din cele 26 parcele la care se face raportarea, un număr de 21 parcele cu suprafața de 54,58 ha vie pe rod cu struguri pentru vin expertizate, pentru care Arhiepiscopia Tomisului a solicitat și primit subvenții de la APIA Constanța identificate în Declarația de suprafață 2013.

ANUL 2014

La dosarul APIA - Constanța de acordare a subvențiilor în anul 2014 există Cererea unică de plată pe suprafața CT 10051/13.05.2014, cererea de plată nr. x/13.05.2014, și Declarația de suprafață 2014 înaintate de Arhiepiscopia Tomisului prin reprezentant A. pentru suprafața de 339,05 ha culturi agricole.

La dosar există Angajamentul și Declarația privind respectarea cerințelor de eco-condiționalitate și Bunelor condiții agricole și de mediu (GAEC).

În baza cererii unice de plată pe suprafață și Declarației de suprafață - 2014 - IPA - Online - ANEXA Nr. 18, APIA Constanța a emis următoarele decizii de plată:

Decizia de plată în avans nr. x/30.10.2014, campania 2014, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 155495,47 RON, aferentă Suprafeței de 339,05 ha culturi agricole suprafață determinată, din care 161,20 ha vie pe rod cu struguri pentru masă: ANEXA Nr. 19;

Decizia Nr. 1797380/09.12.2014, Campania 2014, emisă pentru suma de 126238,06 RON aferent suprafeței 339,05 culturi agricole: ANEXA Nr. 20.

S-a aplicat reducere valorică în sumă de 26180,71 RON ca urmare a depășirii suprafețelor declarate de fermieri la nivelul României.

Total sumă primită în Campania 2014 = 281733,53 RON din care 208413,48 RON pe schema de plată SAPS, suma de 70701,67 pe schema de plată ZDS și suma de 2618,38 RON pe schema de Ajutoare Naționale Tranzitorii ANT1.

Revine în medie suma de 831,02 RON/ha culturi agricole (281733,53 RON/339,05 ha culturi agricole).

Din cele 26 parcele cu viță de vie pe rod analizate, un număr de 21 parcele 54,58 ha vie pe rod expertizate pentru care Arhiepiscopia Tomisului a solicitat și primit fonduri bănești în anul 2014, de la APIA Constanța, identificate în declarația de suprafață 2014.

ANUL 2015

În dosarul APIA Constanța de acordare a subvențiilor în anul 2015, există cererea unică de plată pe suprafață x/10.06.2015, cererea nr. x/10.06.2015 și Declarația pe suprafață 2015 pentru solicitarea de fonduri de către Arhiepiscopia Tomisului pentru suprafața de 354,77 ha culturi agricole, prin reprezentant Preot E., conform împuternicirii nr. 1585/22.05.2015.

Pe baza Cererii unice de plată pe suprafață 2015 și Declarației de suprafață 2015 - IPA - Online. ANEXA Nr. 21, APIA - Constanța a emis următoarele decizii de plată:

Decizia de plată în avans Nr. 1460520/29.11.2015, Campania 2015, emisă numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru

suma de 84631,23 RON, aferentă suprafeței de 354,77 ha culturi agricole, din care 173,82 ha viță de vie pe rod cu struguri pentru vin: ANEXA Nr. 22;

Decizia nr. x/19.04.2016, Campania 2015, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 54306,57 ANEXA Nr. 23

Decizia nr. x/15.05.2016, Campania 2015, emisă pe numele Arhiepiscopiei Tomisului pentru suma de 142695,48 RON, ANEXA nr. 24

Total sumă primită în Campania 2015 = 281633,28 RON din care 124969,84 RON pe schema de plată SAPS, suma de 100883,18 pe schema de plată ANT1, plăți redistributive 5751,58 RON și 50028,68 RON pe măsura M13,2 - plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative.

Revine în medie suma de 793,85 RON/ha culturi agricole (281633,28 RON/354,77 ha culturi agricole).

La dosarul APIA există Angajamentul pentru respectarea condițiilor de acordare a ajutoarelor tranzitorii, a plăților pe diferite Măsuri de plată din PNDR.

De asemenea, la dosarul APIA pentru acordarea subvențiilor în anul 2015, există Raportul de control Nr. x din 26.08.2016 efectuat Exploatației Arhiepiscopiei Tomisului, din care rezultă că au fost controlate 8 parcele din cele 62 parcele ale exploatației și s-a constatat în urma controlului pe teren că parcelele declarate cu vie au fost neîntreținute în totalitate instalându-se vegetația nedorită și a fost aplicat codul de neconformitate PA. 14.

Se anexează Raportul de control respectiv, ANEXA Nr. 25

Din cele 26 parcele cu viță de vie pe rod cu struguri pentru vin analizate, un număr de 26 parcele cu suprafața de 67,16 ha vie pe rod expertizate pentru care Arhiepiscopia Tomisului a solicitat și primit fonduri bănești de la APIA în anul 2015, identificate în Declarația de suprafață 2015.

ANUL 2016

În dosarul APIA - Constanța de acordare a subvențiilor în anul 2016, există creerea unică de plată pentru suprafața CT 13104/22.06.2016, ANEXA nr. 26 - formulată de AA., prin administrator F., cu suprafața de 337,30 ha și Declarația de suprafață 2016 - IPA - Online, pentru suprafața de 337,30 ha culturi agricole, din care 188,50 ha vie pe rod cu struguri pentru vie - ANEXA nr. 27.

Cererea nu a fost aprobată la plată și nu a fost procesată.

Pe baza cererilor unice de plată și Declarațiilor de suprafață anuale, înainte în perioada analizată 2010 - 2016, referitoare la cele 26 parcele cu viță de vie pe rod cu struguri pentru vin și struguri de masă din folosința Arhiepiscopiei Tomisului expertizate, au fost solicitate și obținute fonduri sub formă de subvenții de la APIA - Constanța.

În anul 2016 au fost solicitate subvenții pentru suprafața de 68,20 ha de către AA. dar plățile nu au fost eliberate.

În ceea ce privește încadrarea juridică a faptelor, Curtea a reținut că art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000, prevede că folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

Elementul material al acestei infracțiuni constă în acțiunea de folosire sau prezentare de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, fapta fiind săvârșită cu intenție directă sau indirectă, iar urmarea imediată este reprezentată de obținerea ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea sau în numele lor.

De remarcat faptul că existența acestei infracțiuni nu este condiționată de producerea unei pagube bugetului Uniunii Europene, ca urmare a săvârșirii elementului material. Esențial este elementul subiectiv al relei-credințe.

Aceasta înseamnă că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii în cazul în care, ca urmare a folosirii sau prezentării de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, au fost obținute fonduri pe nedrept, și această inclusiv în ipoteza în care proiectul a fost implementat și finalizat exact în termenii menționați în cererea de finanțare.

Sub aspect subiectiv infracțiunea se săvârșește cu vinovăție sub forma intenției directe, fiind calificată prin scop, făptuitorul urmărind că prin săvârșirea faptei ar putea produce o pagubă bugetului Uniunii Europene.

Astfel, într-o cauză, Înalta Curte a reținut că, o altă modificare importantă prevăzută de legea nouă este aceea a menționării exprese, ca și element constitutiv al infracțiunii, comiterea cu "rea-credință", ceea ce înseamnă că infracțiunea trebuie comisă cu intenție directă. (I. C. civ..J., secția penală, decizia nr. 1313/2014.

De altfel, Curtea a apreciat că dispozițiile art. 18¹ din Legea 78/2000 se impun a fi analizate în contextul mai larg al reglementărilor naționale și europene ce vizează prevenirea și combaterea fraudării bugetului Uniunii Europene. În acest sens în art. 2 alin. (1) din O.U.G. nr. 66/2011 se face distincție între 3 categorii diferite de abateri, neregula, nereguli cu caracter sistemic-de sistem și fraudă.

Prin neregulă se înțelege orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul UE și/sau fondurile publice aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit.

Nereguli cu caracter sistemic/de sistem sunt nereguli generate de modul în care sunt îndeplinite cerințele cheie ale sistemelor de management și control care se produc ca urmare a unor deficiențe de proiectare a procedurilor de management și control, a unor erori sistemice de aplicare a procedurilor sau din necorelarea prevederilor legislației naționale cu reglementările comunitare. Prin fraudă legiuitorul a înțeles să definească infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora incriminate de C. pen. ori de alte legi speciale.

Este evident din cele de mai sus că neregula sau abaterea poate fi săvârșită atât de beneficiar cât și reprezentatii autorității, în speță A.P.I.A. Constanța.

Conform art. 121 din Legea nr. 139/2007 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare care se acordă în agricultură începând cu anul 2007 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură:

"Sumele necuvenite acordate sub formă de sprijin se recuperează cu aplicarea dobânzilor și penalităților prevăzute de legislația în vigoare. Persoanele care prin înscrierea sau atestarea de date ori de situații nereale pe documentele de decontare aferente sprijinului financiar au încasat sume de bani de la bugetul de stat în mod necuvenit nu mai beneficiază de sprijin financiar pentru o perioadă de 3 ani."

În aceeași ordine de idei regulamentul delegat-UE nr. 640/2014 al Comisiei Europene de completare a Regulamentului UE nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalităților prevede la art. 35 "În ceea ce privește neîndeplinirea obligațiilor în materie de ecocondiționalitate, sancțiunile administrative ar trebui stabilite ținând cont de principiul proporționalității. Sancțiunile administrative ar trebui aplicate doar dacă fermierul a acționat neglijent sau deliberat și ar trebui clasificate în funcție de gravitatea neconformității comise."

Față de cele de mai sus este evident că în prezenta cauză neregulile constatate de expertiza agricolă dispusă la instrucția penală, de la normele ce reglementează procedurile de obținere și folosire a fondurilor europene nu intră sub incidența ilicitului penal, fiind în prezența unor simple nereguli fără a se putea vorbi despre fraudă.

Astfel, toate probele administrate în timpul cercetării judecătorești, respectiv declarațiile martorilor care se coroborează cu expertiza contabilă efectuată în cauză conduc indubitabil la concluzia că inculpații A., B., C., E., D. și F. nu au săvârșit infracțiunile reținute în sarcina lor cu vinovăția prevăzută de lege, fiind evidentă lipsa relei credințe.

Martora S. a relatat în fața Curții că în perioada mai 2010- decembrie 2010 a încheiat un contract individual de muncă cu Arhiepiscopia Tomisului și desfășura activitatea în cadrul fermei viticole de la ferma Nazarcea. Activitatea desfășurată nu a fost salarizată deoarece Arhiepiscopia nu avea fondurile necesare. Totodată a precizat că inculpatul B. era angajat în calitate de jurist, iar martorul J. administrator.

A precizat martora că în anul 2010 au existat muncitori zilieri care au efectuat lucrările de întreținere specifice culturilor de viță de vie, dar față de starea de vegetație și de îmbătrânire a culturii s-a demarat un proiect de reconversie care deși a fost finalizat nu a putut fi depus deoarece lipsea avizul necesar emis de către ANAF.

Totodată martora a precizat că sumele de bani prin care se achiziționau materialele necesare întreținerii culturii de viță

de vie și plata muncitorilor zilieri proveneau de la casieria Arhiepiscopiei Tomisului.

Martorul J., a relatat constant, și la procuror dar și la instanța de fond că a fost angajat în anul 2010 la ferma viticolă Nazarcea, în calitate de director de către Arhiepiscopia Tomisului și în această calitate a solicitat unei alte societăți comerciale agricole închirierea unui număr de 6-7 tractoare, precum și împrumutul unor substanțe chimice care au fost folosite la efectuarea lucrărilor specifice întreținerii culturilor de viță de vie.

Același martor a relatat că din suprafața totală a efectuat lucrări de întreținere pe circa 100 - 120 hectare, iar plata tractoarelor închiriate și a substanțelor folosite în valoare de circa 1 miliard de RON a fost efectuată de către el.

Din suprafața de circa 150 de hectare s-au recoltat aproximativ 30 de tone de struguri, care au fost vinificați la DD., pe care o avea în proprietate.

Același martor a relatat că au existat neînțelegeri între el și conducerea Arhiepiscopiei Tomisului, deoarece nu a fost achitat salariul lunar și nici cheltuielile pe care le-a efectuat cu întreținerea culturii de viță de vie. Datorită acestor neînțelegeri, cantitatea de vin a fost reținută în crama personală, nefiind returnată arhiepiscopiei.

Martorii O., angajată cu contract de muncă la Așezământul Monahal a precizat că suprafața de teren preluată în anul 2010 de circa 150 de hectare a fost lucrată, iar toată cantitatea de struguri era recepționată și vinificată în DD. conform documentelor justificative depuse la Direcția Agricolă Județeană Constanța anual.

Suprafața menționată a fost lucrată cu muncitori zilieri, fiind angajat chiar și un inginer, iar cultura de viță de vie a fost tăiată în fiecare an, s-au înloucit golurile precum și șpalierii și s-au efectuat operațiunile de stropire contra bolilor specifice așa cum rezultă din documentele justificative privind achiziția de substanțe necesare stropirii sau de motorină. Același martor a relatat că o suprafață de circa 20 de hectare nu se putea lucra fiind degradată în totalitate.

Martorul H. care până în anul 2010 inclusiv a lucrat în cadrul fostului IAS Nazarcea vreme de 40 de ani, în calitate de tehnician viticol a relatat în consonanță cu martora O. că suprafața de circa 150 de hectare de viță de vie pe rod avea o vechime de circa 17-18 ani iar în anul 2010 când suprafața de teren a trecut în folosința arhiepiscopiei au fost efectuate toate lucrările specifice de la tăiat la ierbicidat. Aceste lucrări au fost efectuate de circa 70-77 de oameni care au fost trimiși de către Arhiepiscopia Tomisului, iar motorina necesară era adusă în fermă de către o persoană pe nume V..

Sușinerile martorilor de mai sus sunt în consonanță și cu declarațiile martorilor T., inginer horticol, U. inginer agronom și V. care au precizat că în perioada anilor 2011-2012 au efectuat lucrări la ferma viticolă din localitatea Nazarcea care aparține Arhiepiscopiei Tomisului în lunile aprilie-mai, cu un număr de circa 20-40 de persoane și cu o frecvență de aproximativ 15 zile dintr-o lună. Cu această ocazie, martorii au constatat că suprafața de viță de vie avea efectuate în bună parte lucrările specifice, că se prezenta într-o formă acceptabilă, dar fiind o cultură de viță de vie destul de bătrână cuprindea și goluri de vegetație și prezenta și un grad mare de erbicidare.

Din aprecierile martorilor menționați, cultura de viță de vie era aptă să producă o cantitate de circa 3-5 tone de struguri la hectar.

În acest sens Curtea a reținut și declarația martorei L. care avea în proprietate o suprafață de teren de 22 de hectare care se afla în vecinătatea fermei 3 a postului IAS Nazarcea aflată în folosința Arhiepiscopiei Tomisului.

De altfel, martora a precizat că a permis aprovizionarea cu apă fără plată după o discuție pe care a avut-o cu inculpatul D. și cu martora O.. Același martor a mai precizat că întreaga suprafață de viță de vie era pe rod, că s-au efectuat arăturile necesare și toate operațiunile specifice întreținerii culturii de viță de vie.

Declarațiile acestor martori se coroborează cu adresa Direcției pentru Agricultură Județeană Constanța din data de 11.12.2017, din care rezultă că în perioada anilor 2010-2015 s-au înregistrat declarații privind cantitatea de struguri recoltată, albi sau roșii, de pe suprafața pe rod exploatată de 130 hectare, așa cum rezultă din adresa menționată și din documentele depuse la dosarul cauzei.

Anul 2010 de pe o suprafață de 146,64 hectare, suprafață pe rod exploatată, a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de 807,09 q struguri roșii și o cantitate de 5745,50 q struguri albi;

Anul 2011, de pe o suprafață de 130 hectare, suprafață pe rod exploatată a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de struguri recoltată de 148,40 q struguri roșii și 659, 47 q struguri albi;

Anul 2012, de pe o suprafață de 124,00 hectare, suprafață pe rod exploatată a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de 334,34 q struguri roșii și 972,66 q struguri albi;

Anul 2013, de pe o suprafață de 118, 85 hectare, suprafață pe rod exploatată a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de 441,00 q struguri roșii și o cantitate de 691,40 q struguri albi;

Anul 2014 de pe o suprafață de 118,00 hectare, suprafață pe rod exploatată a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de 95,52 q struguri roșii și o cantitate de 505,48 q struguri albi;

Anul 2015 de pe o suprafață de 100,00 hectare, suprafață pe rod exploatată, a fost declarată ca fiind recoltată o cantitate de 74,00 q struguri roșii și o cantitate de 140,00 q struguri albi.

Din anul 2016, precum și în anul 2017, declarațiile de recoltă nu au mai fost depuse de către Ferma Nazarcea - Așezământul Monahal Sf. Apostol Andrei, așa cum rezultă din evidențele Direcției pentru Agricultură Județeană Constanța.

În sprijinul celor reținute mai sus se impun a fi analizate și declarațiile martorilor K. și Q. inspector în cadrul APIA Constanța și care la data de 06.07.2011, ca urmare a dispoziției directorului APIA au efectuat un control la ferma viticolă Nazarcea și cu această ocazie au constatat că în primăvara anului 2011 suprafața de viță de vie era copilită, coardele de viță de vie erau tăiate, că s-au efectuat și operațiuni de stropire a culturii dar suprafața de viță de vie nu era săpată și din această cauză erau buruieni. Aceeași martori au precizat că la momentul controlului exista și un utilaj care efectua tratamentul fitosanitar, cultura era întinsă pe șpalieri și sârme dar exista un procent de până la 20 % de goluri iar o suprafață de circa 6 hectare era abandonată în totalitate respectiv nu se lucrase deloc.

Cu această ocazie a fost încheiat un proces-verbal și a fost atașată o planșo foto care cuprindea mai multe fotografii privind starea de îmburuienare a culturii de viță de vie.

Declarațiile martorilor menționați se coroborează cu expertiza contabilă judiciară dispusă și efectuată în timpul cercetării judecătorești care a reținut că în perioada 2010-2015 au fost utilizate în totalitate fondurile bănești-subvențiile primite de la APIA pentru întreținerea culturilor de viță de vie de la ferma IAS Nazarcea în valoare totală de 1.392.964,77 RON.

Totodată Arhiepiscopia Tomisului a cheltuit din fonduri proprii pentru întreținerea culturilor de viță de vie de la ferma Nazarcea pentru anii 2010-2015 suma totală de 2.036.851,28 RON. Este evident că Arhiepiscopia Tomisului a cheltuit sume de bani din fonduri proprii sensibil mai mari decât subvențiile bănești obținute de la APIA deoarece acestea acopereau doar o parte din cheltuielile necesare.

Aceeași expertiză evidențiază că sistemul de sancțiuni pentru eco-condiționalitate aplicabil măsurilor 211 "sprijin pentru zona montană defavorizată", 212 " sprijin pentru zone defavorizate altele decât zona montană" și 214 "plăți de agromediu precum și schemele de sprijin pe suprafață" precizează în cazul în care cerințele privind eco-condiționalitatea nu sunt respectate în cadrul unui an calendaristic stabilit și dacă neconformitatea este rezultatul unei acțiuni ori al unei omiteri direct imputabile fermierului care a depus cererea de plată pentru schemele de sprijin pe suprafață în anul calendaristic vizat suma totală a plăților efectuate sau care urmează să fie efectuate trebuie să fie redusă ori exclusă. Dacă fermierul nu a respectat intenționat o condiție sancțiunea aplicată va fi, ca regulă generală de 20 % din suma totală. În cazul nerespectării intenționate fermierul este exclus de la măsură pentru anul calendaristic în cauză.

Dacă amploarea, gravitatea și/sau persistența nerespectării intenționate este majoră sau au fost detectate repetate nerespectări intenționate, fermierul va fi exclus de la măsura respectivă și în anul calendaristic următor.

În aceeași ordine de idei Curtea a precizat că APIA Constanța, cu ocazia plăților efectuate sau a controalelor pe teren nu a sesizat niciodată în perioada 2010-2015 neîndeplinirea eco condiționalităților sau constatări pentru nerespectarea GAEC-urilor respectiv bunele condiții agricole și de mediu definite conform legislației naționale în vigoare.

De altfel, în anul de campanie 2013, fermierul Arhiepiscopia Tomisului a fost selectat la control pe baza eșantionului primit de către APIA Constanța de la serviciul eșantionare APIA București, având ca scop control SAPS-CNDP și LFA-ZDS.

Raportul de control APIA nr. x/13.09.2013 nu a constatat nereguli, precizându-se în scris "Condițiile GAEC sunt respectate" volumul 8 dosar up, fila x.

Mai mult, toate deciziile de acordare a plăților în cadrul schemelor de sprijin pe suprafață în perioada campaniilor 2011-2015 emise de MADR-APIA, Centrul Județean Constanța precizează că sumele de plată au fost acordate:

"URMARE ANALIZEI CERERII DE PLATĂ DEPUSE DE CĂTRE DUMNEAVOASTRĂ ȘI A CONTROALELOR EFECTUATE".

Față de cele de mai sus este evident că inculpatul A. nu a urmărit, nici un moment, obținerea unor sume de bani, pe nedrept respectiv, subvențiile APIA, în perioada anilor 2010 - 2016, fiind evidentă lipsa relei credințe, iar constatările expertizei agricole efectuate la instrucția penală, respectiv suprafața de viță de vie de la ferma Nazarcea, nu era exploatată în totalitate, existau goluri de plante, nu s-ar fi respectat noemele GAEC, iar cultura era invadată de buruieni, față de probele administrate la cercetarea judecătorească și analizate mai sus reprezintă cel mult abateri de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene care reglementează acordarea de subvenții APIA.

În ceea ce privește pe inculpații B., C., E., D. și F., declarațiile acestora, cu privire la categoria de folosință a terenurilor înscrise în cererea de ajutor nu au caracter fals, fiind conforme cu realitatea factuală constatată și susținută chiar de autoritatea plătitoare și pe cale de consecință fondurile obținute de beneficiar nu aveau caracter nedrept, necuvenit, inculpații având reprezentarea subiectivă că acționează în calitate de împuterniciți ai inculpatului A., conform legii a reglementărilor specifice și adecvat intereselor legitime ale beneficiarului, interese apreciate subiectiv a avea caracter concordant cu cele ale finanțatorului.

De altfel, declarațiile inculpaților B., C., E., D. și F. se coroborează cu declarația martorei N., care în perioada 2010-2016 a lucrat în cadrul APIA Constanța în sectorul administrare și control, fiind persoana care primea documentația necesară respectiv adeverința de la primărie că utilizează teren și are dreptul să lucreze suprafața, actele societății, contul societății, buletinele sau CNP-urile administratorului sau împuternicitului.

Declarațiile de suprafață trebuiau făcute de către fermieri dar deoarece în 90 % din cazuri aceștia nu se pricepeau să identifice suprafețele toată documentația era întocmită de către martoră. În fapt aceasta completa declarațiile necesare, on-line cu ajutorul parolelor alcătuite din ID-ul și CUI-ul fermierului.

Martora a precizat că ea personal a completat toate declarațiile de suprafață pentru coinculpați cum de altfel a procedat și cu alți fermieri deoarece această activitate era în sprijinul fermierilor pentru accesarea de fonduri europene. După ce documentația era întocmită în totalitate, declarația de suprafață era semnată de împuternicit sau administrator sub sancțiunea penală.

În ceea ce privește acțiunea civilă, Curtea a reținut că, prin adresa din 25.10.2016 și a precizărilor nr. 7017 din 04.11.2016, Agenția pentru Plăți și Intervenție în Agricultură s-a constituit parte civilă cu suma de 1.392.964,77 RON, reprezentând prejudiciul cauzat, plus accesorii calculate de la data fiecărei plăți până la data efectuării plății integrale a debitului principal.

Curtea a mai reținut că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 1/2004, Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură este instituția publică responsabilă pentru gestionarea formelor de sprijin destinate susținerii agriculturii, finanțate atât din bugetul de stat, cât și din bugetul general al Comunităților Europene.

Pe de altă parte, s-a mai reținut că potrivit art. 21, alin. (20) din O.U.G. nr. 66/2011, procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare/Nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare constituie titlu de creanță și se emite în vederea stingerii acestei creanțe.

Conform art. 23 din O.U.G. nr. 66/2011, în cazul constatării unor nereguli care prezintă indicii privind posibile fraude, structurile de control prevăzute la art. 20 au obligația să sesizeze de îndată DLAF și să continue activitatea de verificare și întocmire a procesului-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, precum și de recuperare a creanțelor bugetare conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, independent de desfășurarea cercetării penale, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8 alin. (2).

De asemenea, potrivit art. 43, lit. a) din O.U.G. nr. 66/2011, procesul-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare, nota de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare și procesul-verbal de stabilire a creanțelor bugetare rezultate din aplicarea dobânzii datorate, de la data la care creanță bugetară este scadentă prin expirarea termenului de plată prevăzut în procesul-verbal, conform art. 141 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare constituie titlu executoriu.

Prin urmare, pentru recuperarea creanțelor rezultate din constatarea unor nereguli, O.U.G. nr. 66/2011 prevede o procedură specială și obligatorie pentru structurile de control.

În consecință, în temeiul art. 397 alin. (1) C. proc. pen. raportat la art. 20, art. 21, art. 23 și art. 43 lit. a) din O.U.G. nr. 66/2011, a lăsat nesoluționată acțiunea civilă formulată de către partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, cu sediul din Bd. x, mun. București.

Împotriva sentinței penale nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Constanța, secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, pronunțată în dosarul nr. x/2017 au formulat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Constanța, de inculpatul F. și de partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, Serviciul Teritorial Constanța a criticat sentința apelată atât sub aspectul legalității, cât și cel al temeiniciei.

În ceea ce privește nelegalitatea sentinței apelate, a susținut că art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen., reținut de instanța de fond ca motiv al achitării, cuprinde două teze, respectiv fapta nu este prevăzută de legea penală ori fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege, însă instanța de fond nu precizează care dintre aceste două temeuri a fost avut în vedere când a pronunțat soluția de achitare.

A arătat că din motivare s-ar putea înțelege că este vorba de teza a II-a a art. 16 lit. b) C. proc. pen., respectiv fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege, însă acest aspect nu reiese cu certitudine, sens în care a criticat decizia apelată sub aspectul temeiului achitării.

În ceea ce privește netemeinicia hotărârii atacate, Parchetul a criticat soluția de achitare a inculpaților, susținând modalitatea eronată de interpretare atât a probatoriului administrat în cauză, cât și a legislației incidente în domeniul fraudelor cu fonduri europene.

Referitor la latura subiectivă a infracțiunii ce face obiectul cauzei, Parchetul a susținut că în mod greșit instanța fondului a reținut că sub aspect subiectiv infracțiunea se săvârșește cu vinovăție sub forma intenției directe, fiind calificată prin scop, făptuitorul urmărind că prin săvârșirea faptei ar putea produce o pagubă bugetului Uniunii Europene.

Astfel, a susținut că instanța a interpretat greșit normele penale incidente, intenția calificată prin scop fiind aceea în care legiuitorul folosește sintagma "în scopul", ceea ce nu este cazul de față. Chiar și în această situație, de exemplu la infracțiunea furt prev. de art. 228 C. pen., unde intenția este calificată prin scop, fapta se poate săvârși inclusiv cu intenție indirectă.

Mai mult, instanța de fond, în susținerea punctului său de vedere a exemplificat decizia nr. 1313/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția penală, fără a menționa și practica recentă depusă de către Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța la dosar, respectiv decizia nr. 71/A/27 februarie 2015, prin care se reține săvârșirea infracțiunii prev. de art. 18¹ atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă față de împrejurarea că inculpatul a cunoscut că a solicitat acordarea de subvenții în baza unor documente false, inexacte sau incomplete, instanța reținând săvârșirea faptei sub forma intenției indirecte, în sensul că deși nu a urmărit cauzarea unui prejudiciu părții civile, a acceptat posibilitatea producerii lui.

Cu privire la latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art. 18¹ din Legea nr. 78/2000, a considerat că aceasta se săvârșește cu intenție indirectă atunci când documentele sau declarațiile false sunt doar incidentale procesului de obținere a fondurilor (de exemplu: folosirea de contracte de arendă false, adeverințe false, parcelele fiind însă exploatare), săvârșindu-se cu intenție directă atunci când documentele sau declarațiile false se referă la exploatarea parcelelor, deoarece este evident pentru orice observator obiectiv că APIA nu ar fi acordat subvenții în aceste condiții, respectiv a neîndeplinirii celei mai importante condiții de eligibilitate - exploatarea parcelelor solicitate la plată.

Referitor la modalitatea eronată de interpretare a legislației incidente în domeniul fraudelor cu fonduri europene, a criticat concluzia judecătorului fondului conform căreia neregulile constatate de expertiza agricolă nu intră sub incidența ilicitului penal, fiind vorba de simple nereguli întrucât textele enunțate se referă la recuperarea debitelor, la declarațiile de ecocondiționalitate și în final la fraudă, chestiuni distincte.

În acest sens, a arătat că acuzațiile aduse inculpaților au cuprins două componente, atât acuzația de fals raportat la declarațiile pe suprafațe care nu fuseseră exploatare anterior, așa cum cer dispozițiile art. 7 alin. (1) lit. a) din O.U.G. nr. 125/2006 și dispozițiile art. 8 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 3/2015, cât și acuzația de fals raportat la angajamentele de ecocondiționalitate (respectarea normelor GAEC). A susținut că, într-adevăr, ultimele - angajamentele de ecocondiționalitate comportă, în mod normal, valențele unor nereguli administrative, fiind angajamente pentru viitor, însă în cazul de față, din cauza amplitudinii fenomenului invadării parcelelor cu vegetație nedorită, a perioadei foarte mari în care s-a întâmplat acest lucru și a notorietății, aceste angajamente au fost considerate false de către Ministerul Public prin prisma faptului că inculpații nu au avut niciodată intenția să respecte normele GAEC, de la depunerea angajamentelor până la obținerea subvențiilor.

Astfel, chiar dacă instanța ar fi considerat că nerespectarea normelor de ecocondiționalitate reprezintă, totuși, doar o neregulă administrativă, nu putea să treacă peste declarațiile de suprafață care sunt false, prin prisma neexploatării anterioară a parcelelor solicitate la plată care erau în mod evident și notoriu abandonate și neexploatate, și care nu sunt niciodată simple nereguli.

Prin urmare, acțiunea de a solicita la plată parcele neexploatate anterior reprezintă fraudă în sensul legii penale speciale, Legea nr. 78/2000 și O.U.G. nr. 66/2011, deoarece declarațiile de suprafață sunt considerate false.

În ceea ce privește modalitatea eronată de interpretare a probatoriului administrat în cauză de către instanța fondului, Parchetul a criticat concluzia conform căreia probele din faza judecătii ar conduce la lipsa relei credințe a inculpaților.

Astfel, a făcut trimitere la probele administrate în cursul urmăririi penale care au fost ignorate de către instanță și a susținut că reaua credință a inculpaților în obținerea fondurilor europene rezultă dintr-o multitudine de probe.

În acest sens, au fost enumerate următoarele:

- parcelele ce fac obiectul acuzației au fost abandonate încă de la preluarea acestora de către Arhiepiscopia Tomisului în anul 2002;

- procesul de degradare a parcelelor de viță de vie între anii 2010 și 2016 a fost unul progresiv și ireversibil, dovadă fiind: starea dezastruoasă actuală a parcelelor ce reiese din planșele foto aferente cercetării la fața locului efectuată în anul 2016 (se observă cu ochiul liber din fotografiile judiciare că respectivele culturi de viță de vie nu există, unele parcele sunt pur și simplu abandonate, neexploatate, iar alte parcele au dezvoltat arbuști de dimensiuni impresionante în loc de viță de vie; starea drumurilor de acces denotă faptul că pe aceste parcele nu s-a intrat nici uman, nici mecanizat de ani de zile); scăderea producției de vin în mod progresiv, pe măsură ce se diminuează și producția naturală de struguri; imaginile de ansamblu oferite de către Direcția Tehnică Militară din care reiese starea de abandon a parcelelor atât în anul 2010, cât și în anul 2013 și de inundare a acestora cu vegetație nedorită (în imaginile transpuse în planșa foto se poate observa că vița de vie suferă goluri imense și prezintă în unele locuri arbuști în loc de viță de vie); hărțile puse la dispoziție chiar de către Arhiepiscopia Tomisului în care se menționează cu privire la unele parcele faptul că sunt posibil abandonate; declarațiile tuturor martorilor și ale unora dintre suspecți/inculpați (B., D., F.) care au indicat încă din faza urmăririi penale parcelele abandonate și pe care nu le lucraseră) care se coroborează întru totul cu toate celelalte elemente probatorii obiective, rezultând că vița de vie de la Ferma 3 era neexploată și deci abandonată.

- faptul că unii inculpați declară că nu au fost efectiv pe teren și nu cunosc situația parcelelor, aceasta neconstituind o eroare de fapt, în condițiile în care aceștia au semnat cererile de sprijin, declarațiile de suprafață, toate pe propria răspundere, în care se menționează că se solicită sprijin pentru culturi de viță de vie pe rod, cereri pe care le-au și digitizat la APIA. De asemenea, aceștia au semnat angajamentele de a se respecta normele de ecocondiționalitate, acceptând practic orice situație de fapt a parcelelor.

În același sens, Parchetul a susținut că, deși, în mod normal, declarațiile - angajamente - de ecocondiționalitate se dau pentru viitor, și acestea pot fi considerate false dacă se probează că nu s-a avut niciodată intenția de a se întreține culturile conform normelor GAEC (evitarea instalării vegetației nedorite).

În ceea ce privește declarațiile de suprafață, a arătat că acestea se dau pentru trecut, adică suprafețele de viță de vie trebuia să fi fost deja exploatate la momentul formulării cererilor, aspect ce a fost ignorat de către instanța fondului.

Parchetul a mai susținut că situația dezastruoasă a parcelor de la ferma Nazarcea era notorie, așa cum rezultă din presa vremii și chiar din hărțile puse la dispoziție de către Arhiepiscopia Tomisului.

De asemenea, atât obligația de a declara date conforme cu realitatea, cât și de a exploata și întreține parcelele solicitate la plată, precum și de a evita instalarea vegetației nedorite sunt inserate clar în declarațiile semnate, fiind totodată publicate nenumărate broșuri și manuale în care APIA explică clar și în detaliu cum se procedează pentru ca cererile să fie eligibile. De altfel, inculpații au avut posibilitatea să ceară lămuriri inclusiv în scris de la consilierii APIA.

S-a mai susținut că trei dintre inculpați au recunoscut că parcelele nu au fost lucrate, respectiv B., D. și F.; în timp ce B. a admis că parcelele nu erau lucrate, D. și F. au recunoscut că o parte dintre parcele nu au fost lucrate; D. a recunoscut că nu s-au lucrat blocurile fizice 863, 748, 244, 578, 752, 788, 795, 835, în total 21,33 ha (2013), iar F. a recunoscut că nu s-au lucrat parcelele 96,115,117,95,113, 84,107,112 și 69 (2016). Toate aceste parcele au fost solicitate la plată și fac parte din declarația de defrișare depusă la dosarul reconversiei, fiind evident că nu au fost lucrate.

Astfel, s-a susținut că, potrivit adreselor APIA Constanța 6696 din 06.09.2016 și APIA București 3555 din 23.09.2016

rezultă că APIA nu acordă sprijinul pe suprafață decât pe culturile de viță de vie care există și sunt exploatare (adică vie pe rod, nu vie nelucrată) și nu oricum, ci exact așa cum sunt declarate); de asemenea, APIA nu acordă subvenții decât dacă sunt respectate normele de ecocondiționalitate. Or, în cauză, parcelele ce fac obiectul acuzației erau nelucrate și abandonate, invadate de vegetație nedorită.

În ceea ce îl privește pe arhiepiscopul Tomisului, inculpatul A., s-a susținut că acesta a acționat fraudulos atât direct, prin prezentarea declarațiilor semnate personal la APIA, cât și indirect, prin folosirea declarațiilor în beneficiul exclusiv al Arhiepiscopiei pe care o conduce, fie prin interpușii B., C., D., E., F., pe care îi controlează prin prisma funcției și a raporturilor de serviciu, fie prin intermediul persoanelor juridice Așezământul Monahal Sf. Apostol Andrei și AA., formal înființate, după cum reiese din toate probele administrate în cauză. De altfel, cu privire la ultima entitate creată, AA., aceasta nu a funcționat niciodată, urmând doar să încaseze fondurile de la APIA, dacă nu ar fi intervenit organele de urmărire penală. La solicitarea organelor de urmărire penală ca Arhiepiscopia să pună la dispoziție documentația cu cheltuielile efectuate cu întreținerea viței de vie, Arhiepiscopia a pus la dispoziție inclusiv cheltuielile din 2016 care a ar fi trebuit să se afle la AA., și nu la Arhiepiscopie, fiind evident că la nivelul Arhiepiscopiei s-a coordonat întreaga acțiune frauduloasă de obținere a fondurilor europene.

Astfel, s-a susținut că din toate probele rezultă faptul că inculpatul A. nu este un simplu reprezentant legal al Arhiepiscopiei Tomisului, ci se implică în mod activ în organizarea și funcționarea Arhiepiscopiei Tomisului, nicio acțiune, oricât de ne semnificativă ar fi, nefiind luată fără știrea acestuia. Spre exemplu, inculpatului i se cere acordul cu privire la ce fel de apă, rece sau caldă să se folosească la un botez, precum și acordul cu privire la cine să răspundă relațiilor solicitate de diverse instituții, legate de problemele accesării fondurilor europene pentru Ferma Nazarcea. Totodată, rezultă ascendentul inculpatului A. asupra angajaților și colaboratorilor Arhiepiscopiei pe care îi întrebă dacă știu cum să se comporte la declarațiile date în legătură cu prezentul dosar, în plus, cerându-le să se întâlnească înainte de audierile de la sediul Direcției Naționale Anticorupție -Serviciul Teritorial Constanța.

De altfel, inculpatul A. a declarat în fața judecătorului de drepturi și libertăți că mergea primăvara și toamna la cultura de viță de vie pentru binecuvântare, astfel că a avut posibilitatea de a observa în mod direct starea culturii.

În ceea ce privește apărarea inculpaților în sensul că ar fi completat cererile la indicația angajaților APIA, Parchetul a susținut că aceasta este nefondată, consilierii APIA doar sfătuindu-i pe solicitanți despre modalitatea în care se declară parcelele. A rezultat din probe că parcelele sunt declarate și digitizate (desenate) chiar de către cei care le solicită, pe propria răspundere, astfel ca reaua credință a inculpaților este de domeniul evidentului.

Din moment ce declarațiile de suprafață și eligibilitate sunt date pe propria răspundere, s-a susținut că orice apărare cum că nu se cunoștea situația de fapt din teren trebuie înlăturată, întrucât beneficiarul trebuia să depună diligente în sensul vizualizării în teren a ceea ce declară și să își asume ce declară, în caz contrar neavând sens noțiunea de declarație pe propria răspundere. Nevizualizarea în teren a situației de fapt de către beneficiar echivalează tot cu rea credință, în forma cel puțin a intenției indirecte, însă având în vedere întinderea și notorietatea fraudei, s-a considerat că ar trebui să se rețină intenția directă.

De altfel, neexploatarea parcelelor în mod evident a fost și motivul respingerii plângerii la măsura controlului judiciar de către judecătorul de drepturi și libertăți de la Curtea de Apel Constanța.

Parchetul a făcut trimitere la probele care susțin reaua credință a inculpaților în obținerea fondurilor europene, respectiv declarații de martori, fotografii judiciare, raportul de expertiză agricolă, probe care se coroborează și cu cercetarea la fața locului și imaginile de tip satelitar de la Direcția Tehnică Militară, acestea nefiind analizate de către instanța de fond atunci când a pronunțat soluția de achitare.

În consecință, s-a susținut că probele obiective imposibil de înlăturat, respectiv expertiza tehnică agricolă, cercetarea la fața locului, fotografiile judiciare, imaginile "satelitare" de la Direcția Tehnică Militară, nota de constatare a APIA din 2011, pe de o parte, coroborate cu declarațiile martorilor despre starea dezastruoasă a viței de vie de la Ferma 3 Nazarcea, filmările și imaginile din presa vremii, cererea formulată de însuși inculpatul A. către Direcția Agricolă Constanța prin care acesta solicita reconversia culturii de viță de vie deoarece aceasta este bătrână, nu mai rodește, existând și planșe foto cu parcele pe care era menționat ca acestea sunt posibil abandonate, toate culminând cu declarațiile date pe propria răspundere de către inculpați, precum și cu interceptările care au probat ascendentul moral al A. asupra inculpaților, trebuie să conducă către o soluție de condamnare, întrucât în perioada 2010 - 2016, la Ferma 3 Nazarcea nu a fost în stare de exploatare suprafața de 37,82 ha viță de vie, aflată în stare de defrișare la data actuală, pentru diferența de 29,43 ha până la suprafața analizată de 67,25 ha, vița de vie din Nazarcea nu a fost în stare de exploatare în procent de 60 - 70 % în perioada analizată, iar inculpații cunoșteau atât direct acest aspect, care a fost

relatat și în presa vremii, situația dezastruoasă a parcelelor fiind notorie, precum și din declarațiile martorilor și suspectilor (martorul J. și suspectul B.) care au arătat că A. a fost în cunoștință de cauză cu privire la dezastrul parcelelor de la Ferma 3 Nazarcea.

Cu referire la fondurile cheltuite de Arhiepiscopie, s-a susținut că nu se probează nici folosirea lor efectivă la Ferma 3, după cum arată și expertiza agricolă care a evidențiat că cheltuielile se țin pe total exploatație și nu pe punct de lucru, și nici nu este relevant că respectivele cheltuieli ar fi fost mai mari decât subvențiile primite de APIA, deoarece APIA nu decontează fondurile cheltuite, ci acordă un simplu sprijin fix pe suprafață independent de producție, care oricum a fost înfirmă raportat la întreaga suprafață de vie declarată de Arhiepiscopia Tomisului. Important este că sprijinul pe suprafață se acordă de APIA doar dacă parcelele sunt exploatate anterior cererilor pe suprafață, nefiind obligatoriu să fie solicitate la plată toate suprafețele declarate, aspecte pe care inculpații le cunoșteau.

Cu privire la latura civilă, s-a solicitat soluționarea acțiunii civile fiind irelevant că APIA a dispus recuperarea prejudiciului pe cale administrativă, acțiunea civilă fiind alăturată acțiunii penale din prezentul dosar.

Apelantul intimat inculpat F. a formulat apel criticând sentința atacată sub aspectul temeiului achitării.

Astfel, a arătat că a fost achitat pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, faptă prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 32 alin. (1) C. pen.

Cu toate că instanța de fond a îmbrățișat argumentele apărării cu privire la lipsa presupusei rele-intenții cu care inculpatul ar fi săvârșit infracțiunea pentru care a fost trimis în judecată, judecătorul fondului a dispus achitarea acestuia în temeiul disp. art. 396 alin. (5) C. proc. pen.. rap. la disp art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen.. fără să indice care dintre cele două teze se aplică în cazul soluției de achitare pronunțată.

În acest sens, a arătat faptul că, chiar dacă nu menționează expres temeiul achitării, se poate deduce că instanța de fond a ales aplicarea disp. art. 16 alin. (1) lit. b) teza I-a C. proc. pen., din interpretarea disp. art. 25 alin. (5) C. proc. pen., din moment ce a înțeles să lase nesoluționată acțiunea civilă promovată de partea civilă APIA.

Or, cu toate că în cuprinsul expunerii făcute, instanța de fond tratează în mod sistematic și detaliat lipsa laturii subiective a infracțiunii prev. de disp. art. 18¹ din Legea nr. 78/2000 pentru care a fost trimis în judecată inculpatul, a considerat că achitarea sa în baza disp. art. 16 alin. (1) lit. C) C. proc. pen. este aparent nelegală din moment ce întreaga argumentație ce a stat la baza pronunțării soluției de achitare s-a construit în jurul lipsei vinovăției.

În consecință, a solicitat ca, în temeiul art. 396 alin. (5) C. proc. pen.. rap. la art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a C. proc. pen., să se dispună achitarea sa pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la folosire sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, faptă prev. de art. 18⁴-art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 32 alin. (1) C. pen. și, în temeiul art. 397 alin. (1) C. proc. pen.. rap. la disp. art. 25 alin. (1) C. proc. pen.. să fie respinsă acțiunea civilă promovată de partea civilă APIA.

Apelanta parte civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură a criticat sentința apelată sub aspectul nesoluționării laturii civile ca urmare a achitării inculpaților pentru infracțiunile pentru care au fost trimiși în judecată.

Aceasta a mai susținut că instanța de judecată trebuia să mențină măsurile asigurătorii dispuse în cauză, având în vedere că acțiunea civilă formulată de APIA a rămas nesoluționată, având în vedere dispozițiile art. 397 alin. (5) din C. proc. pen.

Apelanta parte civilă a considerat ca sentința apelată este criticabilă sub aspectul interpretării modului în care urmează a fi recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiunile comise de inculpații și părțile responsabile civilmente din prezenta cauză, cu referire la lăsarea nesoluționată a cererii de constituire de parte civilă formulată în cauză, raportat și la achitarea inculpaților.

Astfel, a solicitat ca instanța să-i oblige pe inculpați și părțile responsabile civilmente, în solidar, să plătească APIA prejudiciul pe care l-au cauzat prin faptele săvârșite, respectiv suma de 1.392.964,77 RON - creanță principală aferentă campaniilor 2010-2015, la care se adaugă accesoriile fiscale prevăzute de legislația în vigoare, calculate de la data

efectuării fiecărei plăți până la data efectuării plății integrale a debitului principal.

Examinând ansamblul actelor dosarului și sentința penală apelată, prin prisma criticilor formulate, dar și din oficiu, sub toate aspectele de fapt și de drept, în conformitate cu dispozițiile art. 417 alin. (2) C. proc. pen., Înalta Curte apreciază întemeiat apelul declarat de inculpatul F., însă în limitele ce se vor arăta și pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Analiza sentinței pronunțată în cauză prin prisma motivelor de apel invocate precum și din oficiu, impune în opinia Înaltei Curți încă din start a fi făcute unele precizări:

Pentru a afla adevărul și a face o corectă aplicare a legii penale organele de urmărire penală și instanțele de judecată au obligația de a aprecia complet și just probele cauzei, neomițând la apreciere niciuna din probele administrate și legând operațiunea de apreciere cu alte operațiuni ale probațiunii, verificare și eventual, administrare de noi probe.

Verificarea tuturor acestor aspecte ce țin de administrarea unui probatoriu complet se impun cu atât mai mult cu cât exigențele în aprecierea probelor obligă organul de urmărire penală și instanța de judecată să administreze, să examineze și să analizeze fiecare element probator în parte, fără a omite vreunul, să verifice apoi mijlocul din care provine fiecare probă pentru a stabili valoarea ce i se poate acorda și să înlăture motivat anumite probe.

Doar procedând în acest mod, se poate ajunge la o concluzie neechivocă respectiv la certitudine cu privire la faptele cauzei și doar în acest moment se poate aprecia că s-a îndeplinit obligația de a dispune măsuri pozitive în vederea clarificării situației de fapt și astfel, s-au respectat regulile privitoare la un proces echitabil (c.Spănu contra României).

Chiar dacă ne aflăm în prezența unui act de sesizare care a depășit etapa camerei preliminare, Înalta Curte apreciază ca se impun a fi punctate unele aspecte tocmai în sprijinul celor arătate și pentru a explicita superficialitatea urmăririi penale ce a generat întocmirea actului de sesizare.

Misiunea Înaltei Curți, în stabilirea adevărului în aceasta speță a fost cu atât mai dificilă cu cât rechizitoriul întocmit a făcut aproape imposibilă sarcina instanței în decelarea situației de fapt reținută în cauză, aspect ce a generat și folosirea temeiului achitării de către instanța de fond la modul general al art. 16 lit. b) C. proc. pen., fără a indica teza, astfel cum corect a susținut și inculpatul apelant F..

Deși se reține în actul de acuzare că inculpații au falsificat declarațiile pe care le-au prezentat la Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA) în sensul în care au menționat în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene, Înalta Curte constată că niciunde în rechizitoriul așa cum este definită infracțiunea de fals nu se arată în ce constă contrafacerea scrierii sau a subscrierii.

Deși soluția de achitare a fost corect dispusă în cauză, Înalta Curte apreciază că abordarea prezentei spețe prin prisma conținutului actului de acuzare trebuia făcută de către instanța de fond cu luarea în considerare a altor aspecte ce țin în primul rând de latura obiectivă a infracțiunii și abia apoi de latura sa subiectivă, astfel că pe acest palier criticile parchetului sunt întemeiate.

Practic, la baza analizei acuzației în materie penală ce s-a adus inculpaților A., B., C., D., E. și F., trebuia să se pornească de la dispozițiile O.U.G. nr. 66/2011 care reglementează neechivoc și delimitează clar noțiunile de fraudă și neregularitate.

Superficialitatea deopotrivă atât a organului de urmărire penală cât și a instanței de judecată care a depășit cu multă ușurință etapa camerei preliminare, etapă ce putea clarifica o multitudine de aspecte ce țin de situația de fapt, inclusiv cele ce țin de o eventuală menținere a dispoziției de trimitere în judecată a inculpaților A., B., C., D., E. și F., ca efect al unei urmăririi penale defectuoase, a generat o motivare care în opinia Înaltei Curți este departe de a atinge esența a ceea ce se impunea în mod imperios a fi analizat.

Pentru că așa cum s-a arătat, elementul material este cel de la care trebuia să pornească în analiza acuzațiilor instanța fondului, așa încât Înalta Curte apreciază ca este determinant a se porni de la distincția pe care în mod clar o dă O.U.G. nr. 66/2011 celor două noțiuni, respectiv de fraudă și neregularitate și prin aplicare directă pe coordonatele prezentei spețe să se stabilească unde se încadrează presupusa activitate infracțională a inculpaților A., B., C., D., E. și F..

În concluziile finale depuse la dosarul cauzei ce vor fi analizate pe larg, Înalta Curte constată că s-a încercat a se schimba varianta de fals reținută în sarcina inculpaților din aceea că au prezentat declarații false (cererea, declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene cu aceea constând în faptul că acuzațiile se limitează la caracterul inexact al declarațiilor de suprafață și la falsul în declarații privind îndeplinirea condițiilor de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatației, modificându-se practic conținutul actului de acuzare.

Înalta Curte constată că actul de sesizare înserează în conținutul său în integralitate articole de ziar și declarațiile martorilor exact în forma în care au fost dactilografiate, redă integral începând cu fila x al rechizitoriului conținutul raportului de expertiză tehnică judiciară agricolă întocmit în cauză și nu face niciunde o analiză punctuală în raport de ceea ce ar fi trebuit să li se impute în concret inculpaților, respectiv falsul de care sunt acuzați inculpații, nerespectarea normelor de ecocondiționalitate GAEC și de asemenea, același act de acuzare redă conținutul convorbirilor telefonice purtate de inculpatul A. ce conțin aspecte ale sferei sale private și profesionale, fără o analiză așa cum ar fi fost obligatoriu prin raportare la elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000, așa cum ar fi fost necesar.

Actul de sesizare conchide și dispune trimiterea în judecată a celor șase inculpați prin respingerea apărărilor inculpaților și încadrarea în sfera infracționalului a acțiunilor lor.

Pe aceste coordonate, judecătorul fondului care ar fi avut obligația să verifice în etapa camerei preliminare aceste aspecte, a încercat să clarifice și să stabilească o situație de fapt conformă cu realitatea și cu probele dosarului.

Soluția judecătorului fondului a derivat tocmai din acest amalgam al situației de fapt reținută în cauză și a generat achitarea pe temeiul prevăzut de art. 16 lit. b) C. proc. pen., întrucât întreg rechizitoriul a fost întocmit din start pe un amalgam de situații și aspecte ce nu au legătură cu obiectul cauzei între Ferma I și Ferma Nazarcea, cea din urma fiind defapt cea care se presupune ca ar fi generat obținerea în mod nelegal de fonduri europene.

Întreaga urmărire penală, pentru a da amploare așa-zisului fenomen infracțional pentru care au fost trimiși în judecată inculpații, amestecă toate terenurile pentru care s-au solicitat fonduri europene, respectiv viță de vie și pomi fructiferi și nu clarifică nicicum ce, și în ce a constată și de ce se apreciază că modul în care s-a procedat se circumscrie sferei penalului.

Înalta Curte apreciază că niciunde actul de sesizare, chiar fiind vorba despre caracterul inexact al declarațiilor, nu clarifică de ce beneficiarii sunt mai răspunzători pentru necunoașterea legislației chiar și decât funcționarii din cadrul autorităților cu competențe în gestionarea fondurilor europene, din moment ce aceștia poartă întreaga răspundere pentru eventualele greșeli legate de documentația aferentă cererii de finanțare, a dosarelor de achiziții, a dosarelor de plată și, în general, a tuturor actelor și operațiunilor aferente implementării și derulării proiectelor și care sunt considerentele pentru care activitățile inculpaților A., B., C., D., E. și F. se circumscriu noțiunii de fraudă și nu de neregularitate.

Obținerea ilegală de fonduri UE constă, potrivit actualei reglementări, în folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, sau omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii pentru obținerea de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri.

Pentru că indiferent însă de situație și de ce anume a condus la încălcarea normelor interne sau comunitare, este cert că răspunderea trebuie să fie diferită, în funcție de tipul și gravitatea încălcării.

Infracțiunea prevăzută în art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000 are ca obiect juridic special relațiile sociale privind interesele financiare ale Uniunii Europene a căror normală desfășurare presupune corectitudine în accesarea fondurilor europene.

Obiectul material îl reprezintă sumele de bani obținute nelegal, sume pe care nu le-ar fi obținut dacă ar fi făcut declarații

corespunzătoare realității.

În legătură cu această chestiune este necesar de lămurit care este natura juridică a acestei infracțiuni. În Convenția PIF infracțiunea analizată poartă denumirea de fraudă ceea ce duce la ideea că are drept rezultat producerea unei pagube într-un patrimoniu, în cazul de față în bugetul general al Uniunii Europene sau în bugetele administrate de acestea sau în numele lor.

De altfel, pentru consumarea infracțiunii este necesar să se realizeze obținerea pe nedrept de fonduri din bugetele amintite. Acest aspect este subliniat prin modificarea adusă elementelor infracțiunii prin art. 79 pct. 12 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind C. pen., prevăzându-se că această infracțiune se săvârșește prin folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente sau declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetele Uniunii Europene.

Rezultă, așadar, că infracțiunea analizată este o specie a infracțiunii de înșelăciune, întrucât obținerea de fonduri se realizează prin prezentare unor situații neconforme cu realitatea, prin utilizarea unor documente ori declarații false, inexacte sau incomplete ori prin omisiunea de a furniza datele cerute potrivit legii.

Elementul material în varianta tip constă în folosirea sau prezentarea de documente sau declarații false, inexacte sau incomplete.

În varianta asimilată, elementul material constă în omisiunea de a furniza datele cerute de lege pentru obținerea de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea ori în numele lor.

Așadar, rezultă că în varianta tip elementul material constă într-o acțiune, iar în varianta asimilată într-o inacțiune.

Folosirea presupune utilizarea unor documente ori declarații false, inexacte sau incomplete. Nu are importanță modalitatea de folosire, respectiv dacă au fost depuse direct, prin intermediar sau prin poștă.

Actele false sunt acelea care au fost modificate prin contrafacere sau alterare.

Contrafacerea scrierii constă într-o plăsmuire a unui înscris fie în întregime, fie doar în parte.

Alterarea înscrisului presupune existența înscrisului asupra căruia se intervine prin înlocuirea datelor reale cu altele nereale ori prin înlăturarea unora relevante pentru accesarea fondurilor.

Declararea falsă constă în faptul că autorul face declarații necorespunzătoare adevărului în scopul obținerii unor fonduri europene.

Urmarea imediată constă în producerea unei pagube în bugetul Uniunii Europene.

Sub aspect subiectiv infracțiunea se săvârșește cu vinovăție sub forma intenției directe sau indirecte, făptuitorul urmărind sau acceptând că prin săvârșirea faptei ar putea produce o pagubă bugetului Uniunii Europene. În noua reglementare s-a adăugat condiția ca folosirea sau prezentarea documentelor sau declarațiilor false să fie făcută cu rea-credință. Considerăm că această nouă condiție aduce doar o clarificare față de vechea reglementare, în sensul că fapta trebuie să fie săvârșită cu intenție pentru a fi infracțiune, în oricare dintre modalitățile normative.

Așa arată analiza pe scurt a infracțiunii pentru care au fost trimiși în judecată inculpații A., B., C., D., E. și F. și pe aceste coordonate, apreciază Înalta Curte, că se impunea a se analiza activitățile acestora în obținerea de fonduri europene.

Presupusa activitate infracțională a inculpaților inculpaților A., B., C., D., E. și F. se impune așadar a fi structurată sub aspectul analizării laturii obiective a infracțiunii prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000 pe două aspecte:

- prezentarea de declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod
- prezentarea de declarații false privind îndeplinirea condițiilor de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatației

În concret, în sarcina inculpaților, se rețin următoarele acuzații:

- A. în perioada 2010 - 2016 (în lunile mai 2010, martie 2011, aprilie 2012, aprilie 2013, mai 2014, iunie 2015, iunie

2016), în baza aceleiași rezoluții infracționale, a folosit și, după caz, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă totală de 1.392.964,77 RON,

· B. în luna mai 2010, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2010, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 142.988,37 RON,

· C., în luna martie 2011, a prezentat declarații false (cererea, declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2011, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 184.610,27 RON,

· D. în luna aprilie 2012, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (orașul Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2012, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 239.972,79 RON,

· E. în luna iunie 2015, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (oraș Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2015, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 281.633, 28lei

· F. în luna iunie 2016, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (orașul Ovidiu, jud. Constanța), declarații aferente campaniei din anul 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitanții se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot

intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpații neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând posibilitatea obținerii pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă de 326.065,20 RON.

Pomind de la aceste acuzații, Înalta Curte va analiza așa cum s-a arătat primul aspect reținut în actul de acuzare în sarcina inculpaților și care vizează prezentarea de declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod, mai exact declarațiile de suprafață.

Analiza acestui prim palier al acuzării reclamă în opinia Înaltei Curți, efectuarea unei distincții, cu precizarea că, cele două două extreme - cea a responsabilității (vinovăției) contractuale totale și cea a absolvirii de răspundere, în materia fondurilor europene, "încălcările", în sens larg, îmbracă două forme: nereguli și fraude.

Analiza diferenței dintre acestea prin raportare la prezenta speță este mai mult decât semnificativă, în condițiile în care neregula atrage răspunderea civilă (patrimonială), cu consecința retragerii totale sau parțiale a finanțării, în timp ce fraudă atrage răspunderea penală (bineînțeles, împreună și cu consecința patrimonială a retragerii finanțării).

Prin urmare, încadrarea unei încălcări a prevederilor legale sau contractuale la neregulă sau la fraudă este esențială pentru drumul legal pe care urmează să îl parcurgă beneficiarul fondurilor europene: contestarea neregulii în fața instanței de contencios administrativ, într-un proces civil, în măsura în care beneficiarul dorește acest lucru sau declanșarea unui proces penal, evident, independent de voință beneficiarului, cu necesitatea analizării împrejurării dacă în cauza sunt întrunite elementele constitutive ale unei fraude.

Înalta Curte apreciază că din acest punct trebuia să se pornească în analiza acuzațiilor aduse inculpaților A., B., C., D., E. și F. distincția între neregulă și fraudă fiind ușor de remarcat, în condițiile în care fiecare dintre aceste noțiuni are o definiție legală, a cărei aplicare corectă la situația de fapt ar fi trebuit să fie de natură să împiedice "alunecarea" de la neregulă către fraudă.

Astfel, neregula este definită de legislația națională că fiind orice abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legale încheiate în baza acestor dispoziții, ce rezultă dintr-o acțiune sau inacțiune a beneficiarului ori a autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici internaționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o suma plătită necuvenit.

Mai exact, neregula reprezintă orice încălcare a normelor legale sau a prevederilor contractuale, săvârșită cu intenție sau din culpă, de către beneficiar sau de către autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene, care a produs un prejudiciu efectiv sau potențial bugetului Uniunii Europene și/sau bugetului național, printr-o suma plătită necuvenit.

În cazul constatării săvârșirii unei nereguli, autoritatea cu competențe în gestionarea fondurilor europene emite un proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanțelor bugetare, care poate fi atacat cu contestație, în termen de 30 de zile de la comunicare, iar împotriva deciziei de respingere a contestației, se poate promova acțiune în contencios administrativ, în termen de 6 luni de la comunicarea acesteia.

Frauda reprezintă infracțiunea săvârșită în legătură cu obținerea ori utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, incriminată de C. pen. ori de alte legi speciale.

În legislația națională, fraudă este incriminată în Secțiunea 4.1 - Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene - art. 18¹ - 18⁵ din Legea 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Astfel, conform art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000 este incriminată folosirea sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, fapta fiind săvârșită cu intenție directă sau indirectă, iar urmarea imediată este reprezentată de obținerea ilegală de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de acestea sau în numele lor.

De remarcat faptul că existența acestei infracțiuni nu este condiționată de producerea unei pagube bugetului Uniunii Europene, ca urmare a săvârșirii elementului material. Esențial este elementul subiectiv al relei-credințe. Aceasta înseamnă că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii în cazul în care, ca urmare a folosirii sau prezentării de

documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, au fost obținute fonduri pe nedrept, și aceasta inclusiv în ipoteza în care proiectul a fost implementat și finalizat exact în termenii menționați în cererea de finanțare.

Obligația organelor de cercetare sau după caz, a instanțelor este aceea de a delimita și de a analiza care este linia de demarcație ce desparte neregula de fraudă și dacă sunt suficiente elemente de departajare între acestea astfel că riscul ca un beneficiar să fie acuzat de autoritățile cu competențe în gestiunea fondurilor europene de săvârșirea unei fraude, pentru o încălcare a prevederilor legale sau contractuale care se încadrează în definiția neregulii, să fie înlăturat.

Înalta Curte apreciază că dincolo de considerentele teoretice prezentate cu privire la falsul reținut în sarcina inculpaților în actul de sesizare pe acest prim palier, acesta nu are corespondent în situația de fapt reținută în cauză, în sensul în care nu poate fi reținut nicidecum că actele depuse de fiecare dintre inculpați corespunzător anului arătat anterior sunt false, respectiv au fost modificate prin contrafacere sau alterare.

În baza efectului devolutiv integral al apelului, rămâne în sarcina Înaltei Curți să stabilească potrivit actelor dosarului dacă declarația de suprafață făcută de inculpați cu prilejul solicitării de finanțare cu fonduri europene se circumscrie noțiunii de fraudă sau neregulă.

Actele dosarului reliefează neechivoc că la completarea declarațiilor de suprafață fiecare dintre inculpat a fost de bună credință și că nu a urmărit nicio singură secundă să obțină în mod nelegal fonduri europene.

Că este așa, rezultă neechivoc din declarația martorei N. care în fața instanței de fond a relatat cu fidelitate modul în care decurgea completarea declarațiilor de suprafață:

A relatat martora că lucrează la APIA Constanța din anul 2007 și cu excepția inculpatului A., îi cunoaște pe toți ceilalți inculpați. A arătat că în perioada 2010-2016, inculpații, respectiv B., C., D., E. și F. în diverse perioade de timp, s-au prezentat la sediul APIA pentru a depune cererea unică de plată cu declarația de suprafață pentru a accesa fonduri europene.

Aceasta în perioada arătată a lucrat la IACS - administrare și control la APIA și când fermierii se prezentau primea documentația, respectiv adeverință de la primărie că utilizează și are dreptul să lucreze suprafața, actele societății, contul societății, buletinele administratorului sau împuternicitului. Declarația de suprafață trebuia făcută de către fermieri, dar întrucât în 90% din cazuri aceștia nu se pricepeau să identifice suprafața, atât ea, cât și colegii ei, care primeau cereri, îi consiliau.

A arătat martora că Declarația de suprafață este un formular, care se afla în calculator și că deși în primul an nu a avut această declarație în calculator, ulterior a fost introdusă în computer, iar documentele au fost întocmite de ea, pentru că ea îi ajuta pe aceștia după ce ei îi indicau suprafața, locul suprafeței și cultura.

A precizat că ea a fost aceea care a completat aceste declarații pentru toți inculpații prezenți și pentru alți fermieri care nu știau să lucreze cu calculatorul și făcea acest lucru pentru a veni în sprijinul fermierilor să acceseze fonduri. Declarația era semnată de împuternicit sau administrator sub sancțiune penală și nicidecum nu a fost solicitată de nimeni în legătură cu modalitatea de primire a acestor dosare, ele erau eligibile și dacă îndeplineau condițiile prevăzute de norme, eu trebuia să le primesc.

A mai arătat martora că în anul 2010 inculpatul B. a venit la sediul APIA împreună cu O. pentru a-1 ajuta să identifice suprafețele pentru care se solicitau fonduri europene, însă nu își mai amintește dacă martora O. a mai venit și în alți ani pentru a ajuta la identificarea unor suprafețe. În primul an crede că a venit într-o seară, cu o hartă, și au folosit și calculatorul și harta pentru a identifica exact suprafețele lucrate.

A relatat deopotrivă martora că la calculator nu mai lucra nimeni în afară de ea și că declarațiile pentru culturile permanente respectiv vie, nu se schimbă în fiecare an, ele doar se actualizează și atunci îl întreba pe fermier dacă a făcut vreo schimbare. În anul 2015 cel cu care a stat de vorbă în legătură cu suprafețele lucrate a fost chiar inculpatul E. și nu i s-a părut că au fost chestiuni în neregulă din punct de vedere al împuternicirii.

Martora a relatat că nu cunoaște ca în cadrul APIA să existe o definiție a sintagmei viță de vie pe rod și nici dacă în cadrul APIA există vreun document din care să rezulte până la ce goluri se pot acorda fonduri europene, însă ea nu avea în atribuțiile de serviciu această îndatorire, probabil cei de la control când erau verificați.

Redarea declarației acestei martore astfel cum a fost ea consemnată, se impune în opinia Înaltei Curți tocmai pentru a nu exista nici un fel de echivoc în ceea ce privește încadrarea acțiunilor inculpaților și care, în mod evident se circumscrie cel mult noțiunii de neregulă.

Pentru că așa cum transpare în mod clar, completarea acestei declarații de suprafață nu numai că nu le aparține acestora, mai mult decât atât, nesiguri fiind pe ei și pentru a înlătura eventualele inadvertențe, neregularități sau neclarități ce se puteau ivi cu prilejul completării declarațiilor de suprafață, au apelat la cunoștințe de specialitate, în speță la angajata APIA, respectiv martora N., tocmai pentru a se asigura de corectitudinea demersurilor făcute.

Înalta Curte apreciază că pe aceste coordonate nu se poate de plano angaja răspunderea penală a inculpaților pentru infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000, în cazul în care se constată că declarațiile de suprafață pe propria răspundere, anexate cererii de finanțare, au fost completate în mod greșit.

Așa cum arată și martora N., beneficiarii fondurilor europene, în speță inculpații B., C., D., E. și F. erau eligibili pentru finanțare, ba mai mult decât atât însăși expertiza efectuată la dosarul cauzei reliefează că pentru trei ani aceștia au diminuat numărul parcelelor pentru care au solicitat finanțarea cu fonduri europene.

Însuși inculpații declară că ei au avut reprezentarea faptului că declarația de suprafață trebuie să includă toată suprafața de teren pe care se afla viță de vie indiferent de gradul său de productivitate, așa încât nu se poate admite că s-a urmărit obținerea prin fraudă de fonduri europene, ci este indiscutabil vorba despre o neregularitate pe care inculpații au încercat să o remedieze în momentul în care au demarat procesul de reconversie în sensul în care au dorit să recultive pe suprafețele care nu dădeau rod butași tineri de viță de vie.

Acest aspect rezultă din însăși declarația inculpatului F., care a susținut că a indicat și a solicitat la plată toate parcelele agricole odată cu depunerea documentației în anul 2016 întrucât avea obligația legală de a declara toate parcelele agricole, inclusiv pe cele neeligibile.

Și mai mult decât atât, ferma Nazarcea așa cum rezultă din declarația martorului K., a fost supusă unor controale însă la dosarul cauzei nu există dovezi că au fost emise procese-verbale de constatare nereguli și de stabilire de sancțiuni, în sensul sancționării cu procente din suma acordată sau obligării să restituie Același martor a declarat că nu poate menționa suprafața exactă a terenurilor și consideră că lucrările tocmai atunci începuseră și că urmau să fie continuate.

A relatat martorul că a constatat la fața locului faptul că parcelele de lângă șosea erau lucrate, atât la sol, adică lucrări de prășit, cât și pe plante, respectiv lucrări de tăiere și legare, însă nu poate menționa suprafața exactă a terenurilor, deși crede că lucrările tocmai atunci începuseră și urmau să fie continuate.

A mai arătat că a constatat în legătură cu restul suprafeței, pe întreaga plantație, că fuseseră efectuate lucrări de întreținere la nivelul plantei, respectiv de tăiere și legare, însă nu și la nivelul solului, ceea ce a condus la instalarea acelei vegetații nedorite.

Martorul Q., inspector APIA, a arătat că în luna iunie 2011, a fost desemnat să efectueze un control asupra terenurilor plantate cu viță de vie ce erau administrate de Arhiepiscopia Tomisului, obiectul controlului fiind starea de întreținere a plantațiilor, împreună cu colegul său K. și a identificat terenurile cu ajutorul datelor GPS. A arătat martorul că nu a putut individualiza terenurile în raport cu numărul fermelor iar la fața locului a constatat că parcelele de lângă șosea erau lucrate, atât la sol, adică lucrări de prășit, cât și pe plante, respectiv lucrări de tăiere și legare, însă nu a putut menționa suprafața exactă a terenurilor însă crede că lucrările tocmai atunci începuseră și urmau să fie continuate.

A constatat în legătură cu restul suprafeței, pe întreaga plantație, că fuseseră efectuate lucrări de întreținere la nivelul plantei, respectiv de tăiere și legare, însă nu și la nivelul solului, ceea ce a condus la instalarea acelei vegetații nedorite.

Din suprafața totală existentă, 20-30% erau goluri, adică lipseau plantele de viță de vie, în schimb exista sistemul de susținere, respectiv șpalieri și sîrmă iar pe o suprafața de aproximativ 6 hectare lipseau cu desăvârșire plantele de viță de vie și sistemul de susținere, suprafața situată în limita nordică a fermei însă bănuiește că sistemul de susținere a fost furat.

Toate aceste chestiuni, mai arată martorul, respectiv vegetația nedorită și lipsa cu desăvârșire a viței de vie pe suprafața de 6 hectare nu i-a condus la concluzia că pe terenurile administrate de Arhiepiscopie nu exista o plantație de viță de vie care producea struguri, ci eventual producția era mai redusă cantitativ și calitativ.

Redarea parțială a declarației acestui martor astfel cum a fost consemnată ce va fi reluată cu prilejul analizării celui de-al doilea capăt al acuzațiilor, respectiv prezentarea de declarații false privind îndeplinirea condițiilor de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatației, reliefează de asemenea, că nu se poate admite ideea de fraudă a inculpaților, atâta timp cât așa cum arată martorul, persoană cu competențe speciale în domeniu, suprafețele erau cultivate cu viță de vie, lucrate corespunzător pentru etapa la care s-au făcut verificări.

Defectuozitatea actului de sesizare a făcut de altfel imposibilă misiunea martorului de a stabili dacă pentru toate suprafețele verificate au fost solicitate fonduri europene, depozitia acestuia îmbrățișând varianta probabilității.

Mai mult decât atât, din actele dosarului rezultă că în perioada campaniilor 2011-2015 emise de MADR-APIA, Centrul Județean Constanța precizează că sumele de plată au fost acordate:

"URMARE ANALIZEI CERERII DE PLATĂ DEPUSE DE CĂTRE DUMNEAVOASTRĂ ȘI A CONTROALELOR EFECTUATE".

Expertiza contabilă judiciară dispusă și efectuată în timpul cercetării judecătorești a reținut că în perioada 2010-2015 au fost utilizate în totalitate fondurile bănești - subvențiile primite de la APIA pentru întreținerea culturilor de viță de vie de la ferma IAS Nazarcea în valoare totală de 1.392.964,77 RON și că Arhiepiscopia Tomisului a cheltuit din fonduri proprii pentru întreținerea culturilor de viță de vie de la ferma Nazarcea pentru anii 2010-2015 suma totală de 2.036.851,28 RON, fiind evident că s-au cheltuit sume de bani din fonduri proprii vizibil mai mari decât subvențiile bănești obținute de la APIA deoarece acestea acopereau doar o parte din cheltuielile necesare.

Toate aceste aspecte reliefează în opinia Înaltei Curți că doar prezența golurilor cu viță de vie pe suprafețele indicate nu poate fi analizată și subsumată în mod automat noțiunii de fraudă, ba dimpotrivă, s-a constatat acest aspect în baza controalelor dispuse de instituțiile avizate astfel încât nu poate fi angajată în mod automat răspunderea penală a inculpaților, în lipsa oricăror alte elemente care să confirme contrariul.

Încadrarea de către organul de urmărire penală a declarațiilor de suprafață de către inculpații B., C., D., E. și F. în noțiunea de fraudă cu consecința atragerii răspunderii penale este din punctul de vedere al Înaltei Curți, mai mult decât excesivă, faptul că nu toată suprafața declarată era productivă, în condițiile în care aceștia pentru trei dintre anii în care au solicitat fonduri au modificat suprafețele tocmai de bună credință fiind, în condițiile în care s-a încercat în cadrul unui proces de reconversie să se schimbe situația terenului prin replantarea de puiet de viță de vie atunci când au observat că pentru o parte din suprafața pentru care au solicitat fonduri nu se obțin recolte de struguri, reprezintă tot atâtea elemente care conduc la concluzia că nu poate fi vorba despre o acțiune concertată de fraudare a legii în vederea obținerii de fonduri europene, așa cum s-a susținut.

Este evident din punctul de vedere al Înaltei Curți, că ne aflăm cel mult în prezența unor nereguli, astfel încât nu li se poate imputa inculpaților pe acest prim aspect analizat, al falsului în declarații vreo intenție de fraudă în scopul obținerii pe nedrept de fonduri nerambursabile.

Întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii presupune, în mod necesar, ca beneficiarul să fi completat greșit, în mod intenționat, aceasta înseamnă că, odată declanșat mecanismul cercetărilor privind săvârșirea unei posibile fraude, trebuie să se verifice dacă Declarația pe propria răspundere a fost completată greșit dintr-o eroare și nu în mod intenționat iar aceasta este o distincție extrem de fină, care însă face diferența uriașă între neregulă și fraudă.

Pentru că în prezența unor astfel de declarații ce conțin greșeli, nu s-ar putea reține, ipso facto, prezumția relei-credințe ci, în aplicarea art. 8 alin. (1) și 23 din O.U.G. nr. 66/2011, autoritățile cu competențe în gestiunea fondurilor europene apreciem că ar fi trebuit să verifice mai profund în ce măsură există indicii reale că aceste greșeli sunt rodul unei intenții frauduloase și, deci, infracționale, iar nu al unor omisiuni neintenționate sau al necunoașterii efectelor unor concepte juridice, or, opinia clară și neechivocă a reprezentanților APIA a fost aceea că aceștia erau eligibili pentru finanțare.

În speță așa cum s-a arătat, faptul că inculpații au solicitat obținerea de fonduri europene pentru întreaga suprafață de 67,25 ha, cu excepțiile arătate pentru anii 2012, 2013 și 2014 când au redus suprafețele pentru care s-au solicitat fonduri europene, nu poate fi încadrată în noțiunea de fraudă ci cel mult în aceea de neregularitate așa încât față de faptul că niciunde în actul de sesizare nu se poate decela care sunt acele indicii care conduc către existența unor posibile fraude nu se poate reține vinovăția inculpaților pe acest palier analizat distinct ca posibil element constitutiv al infracțiunii prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000, pentru care au fost trimiși în judecată inculpații A., B., C., D., E. și F..

Cel de-al doilea aspect ce se impune a fi analizat, astfel cum a fost structurat actul de sesizare, se referă la prezentarea de declarații false privind îndeplinirea condițiilor de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatației de către inculpații A., B., C., D., E. și F..

În analiza acestui al doilea palier al acuzației adusă inculpaților, Înalta Curte va reda pentru fidelitate și o analiza riguroasă, clară, explicită și transparentă, definiția și conținutul normelor GAEC, pentru a putea vedea în ce măsură aceste norme au fost sau nu respectate și dacă putem vorbi din punct de vedere penal de declarații false din partea

inculpațiilor atunci când au completat declarația de propria răspundere.

Normele GAEC reprezintă un cumul de reguli grupate în standarde obligatorii, pe care să le respecte producătorii agricoli, referitoare la executarea lucrărilor specifice pe terenurile din exploatațile pentru care solicită subvenții de la stat din fonduri naționale sau europene.

Normele GAEC au fost reglementate prin Ordinele MADR Nr. 246/2008; Nr. 118/2009; Nr. 30/2010 de respectarea Bunelor Condiții Agricole și de Mediu pentru perioada 2008 - 2014, iar pentru perioada 2015 - 2016 a fost emis Ordinul MADR Nr. 54/2015 privind aprobarea și respectarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermierii din România, respectarea cerințelor legale în materie de gestionare privind apa și biodiversitatea (SMR1 - 3), utilizarea produselor de protecție a plantelor, (SMR10) și bunelor condiții agricole și de mediu privind apa, solul, peisajul și nivelul minim de întreținere a terenurilor (GAEC1 - 7).

GAEC 10 - Evitarea instalării vegetației nedorite pe terenurile agricole, inclusiv pe terenurile care nu sunt folosite în scopul producției.

Obiectivul acestui standard este menținerea unui nivel minim de întreținere a terenurilor agricole (indiferent de categoria de folosință, inclusiv terenurile care nu mai sunt exploatate pentru producție) prin evitarea instalării vegetației nedorite. În contextul acestei condiții, vegetația nedorită este reprezentată de unele specii de plante erbacee sau lemnoase, anuale sau perene, care invadează în mod spontan terenurile agricole, diminuând capacitatea de producție a culturilor agricole.

Tot în această categorie intră și unele specii vegetale de pe pajiști, fără valoare furajeră sau toxice pentru animale. Vegetația nedorită nu trebuie să domine cultura într-o proporție mai mare de 30% din suprafața parcelei, indiferent de categoria de folosință a terenului (Teren arabil, Pajiști permanente, Culturi permanente, Vii).

Pentru plantațiile viticole situate pe terase, procentul de 30% se aplică atât pentru spațiul cultivat cu viță de vie, cât și pentru suprafața taluzului. Dacă procentul de îmburuienare depășește 80% din suprafața parcelei, se consideră că parcela este neeligibilă și se exclude de la plată.

De asemenea, terenul agricol necultivat, unul sau mai mulți ani, pe care s-a instalat vegetația nedorită pe mai mult de 80% din suprafață, este considerat "pârloagă" și se exclude de la plată. Fermierii trebuie să evite transformarea în pârloagă a terenurilor agricole care nu mai sunt exploatate pentru producție!

Combaterea vegetației nedorite pe terenurile agricole necultivate, pentru care se solicită plăți pe suprafață, se face prin discuire, cosirea vegetației sau erbicidare, înainte ca buruienile să ajungă la maturitate. Nu se consideră "vegetație nedorită" culturile intercalate (fasole sau dovleac, semănate în cultura de porumb, rândurile de porumb semănate cu rol de protecție în culturile de pepeni, cartof sau diferite plante furajere semănate printre pomii din livezi), precum și culturile "ascunse" (trifoiul sau lucerna, semănate în culturile de cereale: orz, orzoaică, ovăz).

Principalele specii de buruieni care alcătuiesc vegetația nedorită pe terenul arabil sunt: o buruieni anuale: *Abutilon theophrasti* (teișor, floarea pâinii), *Chenopodium album* (loboda porcească), *Matricaria inodora* (mușețel nemirositor), *Setaria viridis* (mohor), *Xanthium strumarium* (cornac, scaietele popii). o buruieni perene (multianuale): *Agropyrum repens* (pirul târător), *Cirsium arvense* (pălămidă), *Convolvulus arvensis* (volbură), *Cynodon dactylon* (pirul gros), *Equisetum arvense* (coada calului), *Rumex acetosella* (măcriș), *Sorghum halepense* (costrei, bălur). o buruieni parazite: *Cuscuta* sp. (torțel), *Orobancha* sp. (lupoai). Principalele specii de buruieni care alcătuiesc vegetația nedorită pe pajiști (plante fără valoare furajeră sau plante toxice) sunt: o buruieni anuale: *Xanthium spinosum* (dracilă, holără, scai tătăresc), *Xanthium strumarium* (cornac, cornuți, scaietele popii); Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Ghidul fermierului privind Ecocondiționalitatea - 2014 Versiune 3.0 Pagina 19 din 56 o buruieni bienale sau perene: *Arctium lappa* (brusture, lipan), *Carduus nutans* (scaiete, ciulin), *Conium maculatum* (cucută), *Eryngium campestre* (scail dracului, rostogol), *Euphorbia cyparissias* (alior, laptele câinelui), *Pteridium aquilinum* (feriga de câmp, țolul lupului), *Rumex acetosella* (măcrișul mărunț, măcrișul iepurelui), *Veratrum album* (stirigoaie, steregoaie).

Vegetația nedorită pe terenurile agricole poate fi reprezentată și de alte specii de buruieni, care diferă în funcție de specificul zonei. În ceea ce privește vegetația lemnoasă, unele specii, având capacitate de înmulțire și regenerare superioară ierburilor, devin concurente serioase pentru vegetația ierboasă a pajiștilor. De exemplu, arborii și arbuștii din grupa foioaselor, fiind specii cu o vivacitate foarte mare, lăstăresc foarte puternic, atât din colet (mesteacănul, carpenul, fagul), cât și din colet și rădăcini (aninul, porumbarul, măceșul, murul). Coniferele se înmulțesc numai prin sămânță, fiind mai ușor de defrișat. O parte din arboretele existente pe pajiști situate pe terenuri cu panta mai mare de 30%, cu sol mai subțire de 10 cm, precum și cele din jurul ravenelor și al ogașelor, nu se vor defrișa, pentru a se evita declanșarea proceselor de eroziune, fiind necesare ca zonă de protecție antierozională. De exemplu, trebuie exclus de la tăiere *Pinus*

mugo (jipul sau jneapănul). Acesta trebuie protejat și păstrat în starea în care se află, pentru faptul că el crește pe terenuri cu pante mari, cu sol superficial, protejând grohotișurile și coastele erodate, cu asociații ierboase inferioare și puțin productive (*Nardus stricta* s.a.), cu slabe perspective de îmbunătățire, cheltuielile de curățire și eliberare a terenului de material lemnos fiind mari, nerentabile. De asemenea, sunt exceptate de la defrișare speciile lemnoase rare și cele declarate monumente ale naturii, ocrotite de lege: *Pinus silvestris* (pin silvestru), *Pinus cembra* (zâmbru), *Taxus baccata* (tisă), *Larix decidua* ssp. *Carpatica* (larice, zadă), *Rhododendron kotschy* (smârdar, bujor de munte). Arboretele exceptate de la defrișare se supun regimului silvic. Pe pajiștile situate pe terenuri cu panta până la 12o se poate menține un număr redus de arbori solitari (stejar, gorun, mesteacăn, fag etc.) sau pâlcuri de arbori, care constituie zone de refugiu pentru animale în perioadele cu intemperii sau cu temperaturi ridicate. Parcelele cu peste 50 arbori/ha sunt considerate neeligibile, cu excepția livezilor tradiționale - cod cultură 660, utilizate și ca pajiști (pășuni sau fânețe) pentru creșterea animalelor. Orice suprafață compactă de teren agricol dintr-o fermă, care este invadată de vegetație lemnoasă și este mai mare de 0,01 ha va fi evaluată ca teren neagricol și nu va beneficia de plăți pe măsurile de suprafață sau de dezvoltare rurală.

Așadar, aceste norme GAEC 10, instituie în sarcina beneficiarilor de fonduri europene, pentru viitor obligativitatea de a depune toate diligențele în vederea exploatării corespunzătoare a terenurilor pentru a evita pentru viitor instalarea vegetației nedorite și care ar putea afecta cultura de viță de vie.

Înalta Curte constată că actul de sesizare nu arată cum ar putea fi falsificate niște declarații ce vizează practic respectarea unor reguli viitoare și care sunt probele din care să rezulte că inculpații n-au avut niciodată intenția de a întreține culturile conform normelor GAEC (evitarea instalării vegetației nedorite).

Depozițiile martorilor audiați în cauză susțin reversul acuzațiilor, în sensul în care arată că inculpații și-au îndeplinit această obligație de diligență în mod corespunzător .

Deși pe acest palier al acuzației adusă inculpaților, instanța fondului a analizat corect probele administrate în cauză chiar dacă nu sub aspectul laturii obiective așa cum s-ar fi impus ci pe aspectul elementului intențional, Înalta Curte pentru acuratețea motivării va relua această analiză, însă așa cum a arătat, în cadrul analizei elementului material al infracțiunii prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000.

Astfel depoziția martorei S. relevă că în perioada mai 2010- decembrie 2010 a încheiat un contract individual de muncă cu Arhiepiscopia Tomisului și desfășura activitatea în cadrul fermei viticole de la ferma Nazarcea. Activitatea desfășurată nu a fost salarizată deoarece Arhiepiscopia nu avea fondurile necesare. Totodată a precizat că inculpatul B. era angajat în calitate de jurist iar martorul J. administrator.

A precizat martora că în anul 2010 au existat muncitori zilieri care au efectuat lucrările de întreținere specifice culturilor de viță de vie dar față de starea de vegetație și de îmbătrânire a culturii s-a demarat un proiect de reconversie care deși a fost finalizat nu a putut fi depus deoarece lipsea avizul necesar emis de către ANAF.

Totodată martora a precizat că sumele de bani prin care se achiziționau materialele necesare întreținerii culturii de viță de vie și plata muncitorilor zilieri proveneau de la casieria Arhiepiscopiei Tomisului.

Martorul J., a relatat constant, și la procuror dar și la instanța de fond, că a fost angajat în anul 2010 la ferma viticolă Nazarcea, în calitate de director de către Arhiepiscopia Tomisului și în această calitate a solicitat unei alte societăți comerciale agricole închirierea unui număr de 6-7 tractoare, precum și împrumutul unor substanțe chimice care au fost folosite la efectuarea lucrărilor specifice întreținerii culturilor de viță de vie.

Același martor a relatat că din suprafața totală a efectuat lucrări de întreținere pe circa 100 - 120 hectare, iar plata tractoarelor închiriate și a substanțelor folosite în valoare de circa 1 miliard de RON a fost efectuată de către el.

Din suprafața de circa 150 de hectare s-au recoltat aproximativ 30 de tone de struguri, care au fost vinificați la DD., pe care o avea în proprietate.

Același martor a relatat că au existat neînțelegeri între el și conducerea Arhiepiscopiei Tomisului, deoarece nu a fost achitat salariul lunar și nici cheltuielile pe care le-a efectuat cu întreținerea culturii de viță de vie. Datorită acestor neînțelegeri, cantitatea de vin a fost reținută în crama personală, nefiind returnată arhiepiscopiei.

Deși depoziția acestui martor a fost folosită ca fiind una relevantă în susținerea acuzațiilor, audiat în mod direct și nemijlocit în fața Înaltei Curți a clarificat situația în sensul în care a precizat că au fost efectuate lucrări de întreținere conform normelor și că la momentul angajării sale în 2010, vița de vie plantată pe acel teren era într-o stare bună, adică

se vedea că era lucrată, respectiv era arată, discutată și nu existau buruieni. A mai menționat martorul că a văzut doar două din cele patru ferme și la vița de vie de pe aceste terenuri la care s-a referit când a spus că erau într-o stare bună, respectiv produceau struguri, însă nu într-o cantitate mare.

A precizat deopotrivă că el însuși a efectuat lucrări asupra viței de vie pentru întreținerea acesteia, însă nu poate preciza dacă asupra întregii suprafețe, lucrări ce au fost efectuate inclusiv cu tractoare ale altor societăți comerciale și că plata acestor lucrări trebuia făcută de către Episcopie și tot de la Episcopie primea motorină și oameni pentru efectuarea lucrărilor.

A mai relatat martorul că are experiență în ceea ce privește plantațiile de viță de vie, întrucât de-a lungul timpului a efectuat asemenea lucrări, însă nu are pregătire profesională în domeniu însă din punctul meu de vedere, noțiunea de "viță de vie pe rod" înseamnă o plantație de viță de vie îngrijită ca să poată da producție.

A arătat că el personal nu a avut nicio discuție cu inculpatul A., în care să îi arate ce sume de bani ar fi necesare pentru întreținerea viței de vie, întrucât avea angajați contabil și jurist care se ocupau de această problemă.

A mai precizat că într-adevăr a avut discuții cu inculpatul B. despre starea viței de vie de la Ferma 3, însă despre motorină și utilaje, și că nu este adevărat că i-a cerut să facă o plângere penală pentru distrugerea viței de vie.

Martora O., angajată cu contract de muncă la Așezământul Monahal a precizat că suprafața de teren preluată în anul 2010 de circa 150 de hectare a fost lucrată iar toată cantitatea de struguri era recepționată și vinificată în DD. conform documentelor justificative depuse la Direcția Agricolă Județeană Constanța anual.

Suprafața menționată a fost lucrată cu muncitori zilieri, fiind angajat chiar și un inginer iar cultura de viță de vie a fost tăiată în fiecare an, s-au înlocuit golurile precum și șpalierii și s-au efectuat operațiunile de stropire contra bolilor specifice așa cum rezultă din documentele justificative privind achiziția de substanțe necesare stropirii sau de motorină. Același martor a relatat că o suprafață de circa 20 de hectare nu se putea lucra, fiind degradată în totalitate.

Martorul H. care până în anul 2010 inclusiv, a lucrat în cadrul fostului IAS Nazarcea vreme de 40 de ani, în calitate de tehnician viticol, a relatat în consonanță cu martora O. că suprafața de circa 150 de hectare de viță de vie pe rod avea o vechime de circa 17-18 ani iar în anul 2010 când suprafața de teren a trecut în folosința arhiepiscopiei au fost efectuate toate lucrările specifice de la tăiat la ierbicidat. Aceste lucrări au fost efectuate de circa 70-77 de oameni care au fost trimiși de către Arhiepiscopia Tomisului iar motorina necesară era adusă în fermă de către o persoană pe nume V..

Sușinerile martorilor de mai sus sunt în concordanță și cu declarațiile martorilor T., inginer horticol, U. inginer agronom și V. care au precizat că în perioada anilor 2011-2012 au efectuat lucrări la ferma viticolă din localitatea Nazarcea care aparține Arhiepiscopiei Tomisului în lunile aprilie-mai, cu un număr de circa 20-40 de persoane și cu o frecvență de aproximativ 15 zile dintr-o lună. Cu această ocazie, martorii au constatat că suprafața de viță de vie avea efectuate în bună parte lucrările specifice, că se prezenta într-o formă acceptabilă, dar fiind o cultură de viță de vie destul de bătrână cuprindea și goluri de vegetație și prezenta și un grad mare de erbicidare.

Din aprecierile martorilor menționați, cultura de viță de vie era aptă să producă o cantitate de circa 3-5 tone de struguri la hectar.

Aceeași situație rezultă și din declarația martorei L. care avea în proprietate o suprafață de teren de 22 de hectare care se afla în vecinătatea fermei 3 a postului IAS Nazarcea aflată în folosința Arhiepiscopiei Tomisului și care a precizat că a permis aprovizionarea cu apă fără plată după o discuție pe care a avut-o cu inculpatul D. și cu martora O.. Aceeași martoră a mai precizat că întreaga suprafață de viță de vie era pe rod, că s-au efectuat arăturile necesare și toate operațiunile specifice întreținerii culturii de viță de vie.

Declarațiile acestor martori se coroborează cu adresa Direcției pentru Agricultură Județeană Constanța din data de 11.12.2017, din care rezultă că în perioada anilor 2010-2015 s-au înregistrat declarații privind cantitatea de struguri recoltată, albi sau roșii, de pe suprafața pe rod exploatată de 130 hectare, așa cum rezultă din adresa menționată și din documentele depuse la dosarul cauzei.

În sprijinul celor reținute mai sus se impun a fi analizate și declarațiile martorilor K. și Q. inspector în cadrul APIA Constanța și care la data de 06.07.2011, ca urmare a dispoziției directorului APIA au efectuat un control la ferma viticolă Nazarcea și cu această ocazie au constatat că în primăvara anului 2011 suprafața de viță de vie era copilită, coardele de viță de vie erau tăiate, că s-au efectuat și operațiuni de stropire a culturii dar suprafața de viță de vie nu era săpată și din această cauză erau buruieni. Aceiași martori au precizat că la momentul controlului exista și un utilaj care efectua tratamentul fitosanitar, cultura era întinsă pe șpalieri și sârme, dar exista un procent de până la 20% goluri, iar o

suprafață de circa 6 hectare era abandonată în totalitate, respectiv nu se lucrase deloc.

Cu această ocazie a fost încheiat un proces-verbal și a fost atașată o planșă foto care cuprindea mai multe fotografii privind starea de îmburuienare a culturii de viță de vie.

Deși concluziile finale ale marotorului Q. sunt în contradicție cu conținutul declarației sale, în sensul în care acesta deși arată că au constatat că s-au făcut toate lucrările specifice perioadei în care s-a efectuat controlul, își menține susținerea potrivit căreia nu au fost respectate normele de ecocondiționalitate, Înalta Curte va valorifica această declarație în sensul în care sunt favorabile inculpaților prin raportare la chintesența conținutului acestor depoziții.

Înalta Curte constată că expertiza efectuată în cauză de către instanța fondului evidențiază că sistemul de sancțiuni pentru eco-condiționalitate aplicabil măsurilor 211 "sprijin pentru zona montană defavorizată", 212 "sprijin pentru zone defavorizate altele decât zona montană" și 214 "plăți de agromediu precum și schemele de sprijin pe suprafață" în cazul în care cerințele privind eco-condiționalitatea nu sunt respectate în cadrul unui an calendaristic stabilit și dacă neconformitatea este rezultatul unei acțiuni ori al unei omiteri direct imputabile fermierului care a depus cererea de plată pentru schemele de sprijin pe suprafață în anul calendaristic vizat suma totală a plăților efectuate sau care urmează să fie efectuate trebuie să fie redusă ori exclusă. Dacă fermierul nu a respectat intenționat o condiție sancțiunea aplicată va fi, ca regulă generală de 20 % din suma totală. În cazul nerespectării intenționate fermierul este exclus de la măsură pentru anul calendaristic în cauză.

Dacă amplexarea, gravitatea și/sau persistența nerespectării intenționate este majoră sau au fost detectate repetate nerespectări intenționate, fermierul va fi exclus de la măsura respectivă și în anul calendaristic următor. Actele dosarului reliefează că APIA Constanța, cu ocazia plăților efectuate sau a controalelor pe teren nu a sesizat niciodată în perioada 2010-2015 neîndeplinirea eco-condiționalităților sau constatări pentru nerespectarea GAEC-urilor respectiv bunele condiții agricole și de mediu definite conform legislației naționale în vigoare.

Iar pentru controlul efectuat în anul de campanie 2013, când fermierul Arhiepiscopia Tomisului a fost selectat la control pe baza eșantionului primit de către APIA Constanța de la serviciul eșantionare APIA București, având ca scop control SAPS-CNDP și LFA-ZDS, raportul de control APIA nr. RO/13/CT/000467/13.09.2013 nu a constatat nereguli, precizându-se în scris "Condițiile GAEC sunt respectate" .

Mai mult decât atât, conform art. 121 din Legea nr. 139/2007 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare care se acordă în agricultură începând cu anul 2007 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură:

"Sumele necuvenite acordate sub formă de sprijin se recuperează cu aplicarea dobânzilor și penalităților prevăzute de legislația în vigoare. Persoanele care prin înscrierea sau atestarea de date ori de situații nereale pe documentele de decontare aferente sprijinului financiar au încasat sume de bani de la bugetul de stat în mod necuvenit nu mai beneficiază de sprijin financiar pentru o perioadă de 3 ani."

Regulamentul delegat-UE nr. 640/2014 al Comisiei Europene de completare a Regulamentului UE nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control și condițiile pentru refuzarea sau retragerea plăților și pentru sancțiunile administrative aplicabile în cazul plăților directe, al sprijinului pentru dezvoltare rurală și al ecocondiționalităților prevede la art. 35 "În ceea ce privește neîndeplinirea obligațiilor în materie de ecocondiționalitate, sancțiunile administrative ar trebui stabilite ținând cont de principiul proporționalității. Sancțiunile administrative ar trebui aplicate doar dacă fermierul a acționat neglijent sau deliberat și ar trebui clasificate în funcție de gravitatea neconformității comise."

Din documentele specificate anterior cât și din constatările făcute la fața locului cu ocazia expertizării culturii de viță de vie pe suprafața de 67,20 ha amplasată în cele 26 parcele viticole identificate în teren în prezența părților convocate, rezultă că normele bunelor condiții agricole și de mediu, care ulterior conform cadrului legal, au fost extinse și denumite norme de ecocondiționalitate, au fost respectate în totalitate în perioada analizată, Arhiepiscopia Tomisului a procurat și administrat cantități însemnate de erbicide recomandate pentru combaterea buruienilor în plantațiile viticole, astfel că nu se poate imputa pe acest ultim capăt al acuzației prezentarea de declarații false privind îndeplinirea condițiilor de ecocondiționalitate pe întreaga suprafață a exploatației de către inculpații A., B., C., D., E. și F..

Față de considerentele de fapt și drept expuse, Înalta Curte apreciază că se impune admiterea apelului declarat de intimatul inculpat F. împotriva sentinței penale nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Constanța, secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, pronunțată în dosarul nr. x/2017, va extinde efectele apelului și cu privire la inculpații B., C., D., A. și E..

Va desființa sentința penală atacată numai în ceea ce privește temeiurile achitării dispuse în cauză, va reține cauza spre rejudecare și, în fond:

Va stabili ca temei al achitării pentru inculpații F., B., C., D. și E. dispozițiile art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din C. proc. pen., întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

O situație specială și o analiză distinctă o impune în opinia Înaltei Curți acuzațiile aduse inculpatului A.:

În dispozitivul actului de sesizare se reține în sarcina inculpatului A. că, în perioada 2010 - 2016 (în lunile mai 2010, martie 2011, aprilie 2012, aprilie 2013, mai 2014, iunie 2015, iunie 2016), în baza aceleiași rezoluții infracționale, a folosit și, după caz, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal că parcelele menționate anterior, solicitate la plată, sunt cultivate cu viță de vie pe rod și că solicitantii se angajează să respecte pe toată suprafața agricolă utilizată normele GAEC - evitarea instalării vegetației nedorite, în condițiile în care respectivele parcele erau abandonate și au fost invadate cu vegetație nedorită pe tot intervalul formulării cererii și obținerii fondurilor, inculpatul neavând niciodată intenția să respecte normele GAEC, rezultând obținerea pe nedrept de sprijin financiar din bugetul Uniunii Europene în sumă totală de 1.392.964,77 RON, și că fapta sa constituie infracțiunea de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu aplic. art. 35 alin. (1) C. pen. (acte materiale din perioada 2010-2016).

Dacă pentru fiecare dintre ceilalți inculpați, rechizitoriul prezintă oarecum în mod distinct și separat care ar fi presupusa activitate infracțională ce-i caracterizează ca și autori ai infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, fiecare corespunzător anului în care a formulat cererea pentru obținere de fonduri europene, în sarcina inculpatului A. fără o explicație anume se rețin acte de autorat sau mai exact de coautorat pentru toți cei șase ani de presupusă activitate infracțională.

Și pentru ca ineditul situației juridice să continue, în momentul în care se descrie situația de fapt ce din punctul de vedere al parchetului s-ar circumscrie sferei infracționalului pentru acest inculpat se arată că evenimentele în ceea ce-l privește pe acest inculpat s-au desfășurat astfel: "În cadrul campaniei 2010,2011,2012,2013,2014,2015,2016, inculpatul A., în calitate de conducător al persoanei juridice "Arhiepiscopia Tomisului" - utilizatoarea legală a unei suprafețe agricole de aproximativ 350 ha, inițiind o rezoluție infracțională unică de a fraudă bugetul Uniunii Europene, a folosit declarații false, respectiv cele aferente Cererii unice de plată 2010 - CT 100611 din 17.05.2010 (cererea, declarația de suprafață, angajamente legale), prezentate la APIA de către fiecare dintre ceilalți inculpați, prin care s-a menționat că persoana juridică "Arhiepiscopia Tomisului" utilizează, exploatează și solicită la plată o serie de parcele în suprafață totală de 263,82 ha situate în localitatea Lumina, jud. Constanța. Din această suprafață, un număr de 26 de parcele solicitate la plată (totalizând 67,25 ha) situate în zona denumită "Ferma 3 Nazarcea" au fost declarate în mod nereal ca fiind culturi de "vii pe rod cu struguri pentru vin/masă", deși, în realitate, pe cele 26 de parcele nu se mai exploatau culturi de viță de vie, deoarece nu mai existau butuci de viță vie care să rodească, fiind uscați, dispăruți sau sălbăticiți, parcelele cu viță de vie fiind astfel abandonate. De asemenea, un alt aspect fals al declarațiilor folosite/prezentate în legătură cu cererea unică a fost acela că inculpatul s-ar angaja să respecte normele privind bunele condiții agricole și de mediu (GAEC- evitarea instalării vegetației nedorite pe terenurile agricole, inclusiv pe terenurile care nu sunt folosite în timpul producției) pe toată suprafața agricolă a exploatației și pentru activitatea agricolă desfășurată în condițiile în care, în intervalul înregistrării cererilor și cel al plăților, suprafețele cu viță de vie menționate erau inundate cu vegetație nedorită, astfel că inculpatul nu a avut niciodată intenția să respecte normele GAEC.

Înalta Curte constată că este lipsit de orice logică juridică mecanismul acuzației adusă acestui inculpat în sensul în care i se reține că a folosit declarații false prezentate la APIA de ceilalți inculpați în contextul în care fiecare dintre cei cinci inculpați care au fost în mod efectiv prezenți la APIA și au asistat practic la completarea declarațiilor de către martora N. astfel cum aceasta a declarat li se impută exact aceeași faptă.

Dincolo de faptul că se schimbă structural conținutul infracțiunii de fals prin crearea unui mecanism de un inedit absolut

ce nu poate fi regăsit în nici unul dintre tratatele de drept penal care analizează și explicitează această infracțiune. Înalta Curte apreciază că și calitatea de autor al unei infracțiuni capătă valențe noi în ceea ce-l privește pe acest inculpat.

Astfel încât, anterior analizării situației de fapt Înalta Curte apreciază că se impune a fi definit și detaliat art. 46 C. pen. intitulat Autorul și coautorii și condițiile în care ar putea fi angajată răspunderea penală pe această formă simplă a participației penale.

Astfel potrivit alin. (1) al art. 46 C. pen.

(1) Autor este persoana care săvârșește în mod nemijlocit o faptă prevăzută de legea penală.

Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol

(2) Coautori sunt persoanele care săvârșesc nemijlocit aceeași faptă prevăzută de legea penală.

Calitatea de autor nu este condiționată de existența participanților când o persoană săvârșește singură, direct și nemijlocit o infracțiune pentru care a luat singură hotărârea infracțională și nu a fost sprijinită la executarea infracțiunii de nicio persoană, este autorul acelei infracțiuni.

Coautoratul este forma de participație în care la săvârșirea aceleiași fapte prevăzute de legea penală și-au adus contribuția în mod nemijlocit două sau mai multe persoane.

Pentru a reține că săvârșirea infracțiunii s-a realizat în condițiile participației penale se cere a fi îndeplinite următoarele condiții:

a) să se fi comis o faptă prevăzută de legea penală, care să întrunească elementele constitutive ale infracțiunii pentru cel puțin unul dintre făptuitori.

Prin săvârșirea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

b) fapta să fie săvârșită prin contribuția mai multor persoane.

Nu are relevanță dacă aceasta a contribuit la cauzalitatea fizică a faptei săvârșite a fost directă sau indirectă, imediată sau mediată, materială sau morală.

Această condiție este îndeplinită dacă există cel puțin doi participanți care cooperează la săvârșirea aceleiași infracțiuni, fără ca acest număr de participanți să fie cerut de conținutul legal al infracțiunii.

c) să existe o legătură psihică între participanți cu scopul de a coopera la aceeași faptă prevăzută de legea penală.

Pentru existența coeziunii psihice, fără de care nu poate fi concepută participația penală, trebuie să se constate, pe de o parte, o voință comună care presupune ca fiecare participant să fi voit să-și coreleze acțiunea sa cu acțiunea celorlalți, în săvârșirea aceleiași fapte (identificate în privința factorului volitiv), iar pe de altă parte, aceeași conștiință, adică fiecare participant să fi conceput și evaluat la fel ca ceilalți urmările faptei la căror producere cooperează.

Așadar prin prisma acestor considerente teoretice, Înalta Curte a încercat a stabili care sunt actele de executare imputabile inculpatului A., pentru că deși fiecareia dintre inculpații B., C., D., E. și F. li s-a imputat ca așa zisă activitate infracțională în funcție de anul în care s-au prezentat la APIA și au formulat solicitarea pentru obținere de fonduri europene, în ceea ce-l privește pe inculpatul A. niciunde nu se arată care sunt actele de executare comise de acesta în concret și în ce au constat ele prin prisma naturii acuzațiilor pentru care acesta a fost trimis în judecată.

I se reține acestui inculpat în mod global ca și autorat la săvârșirea infracțiunii de folosirea sau prezentarea cu recredință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prev. de art.

18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, toți cei șase ani în care s-au formulat cereri, fără ca la dosarul cauzei să existe o singură probă care să susțină această variantă.

S-a considerat că inculpatul A., în calitatea sa de arhiepiscop este de drept și autor al infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată deși acesta personal, așa cum rezultă și din declarația martorei N. cea care i-a ajutat de fiecare dată pe ceilalți inculpați la identificarea suprafețelor de teren și completarea declarațiilor a arătat în mod expres că "în toată această perioadă eu nu am vorbit cu inculpatul A., nu a interferat în niciun mod cu mine", "cu excepția inculpatului A., îi cunosc pe toți ceilalți inculpați aflați astăzi în sala de judecată".

Depoziția martorului J., care în cursul urmăririi penale a susținut o oarecare implicare a inculpatului A., audiat în fața Înaltei Curți, a arătat că nu poate să explice de ce în cursul urmăririi penale a afirmat că inculpatul A. i-a spus cu referire la viața de vie că el doar trebuie să solicite fonduri, nu să o și muncească, întrucât au trecut mulți ani de atunci, însă a precizat încă o dată că nu a avut nicio discuție cu inculpatul A. despre sumele de bani necesare pentru întreținerea viței de vie.

A susținut că în anul 2016, exista o nemulțumire pe care o avea față de Arhiepiscopia Tomisului, întrucât nu îi plățiseră salariul și nici contravaloarea unor lucrări pe care el le-a achitat din bani personali și nici în prezent nu a recuperat acești bani.

Așadar depoziția acestui martor, vine să infirme deopotrivă implicarea inculpatului A. în ceea ce s-a dorit a se subsuma noțiunii de coautorat la infracțiunea prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000.

Punctul forte al acuzației adusă inculpatului A., îl reprezintă în opinia parchetului conținutul interceptărilor telefonice susținându-se că, din toate probele rezultă faptul că inculpatul A. nu este un simplu reprezentant legal al Arhiepiscopiei Tomisului, ci se implică în mod activ în organizarea și funcționarea Arhiepiscopiei Tomisului, nicio acțiune, oricât de nesemnificativă ar fi, nefiind luată fără știrea acestuia.

Se exemplifică în susținerea acuzațiilor faptul că, inculpatului i se cere acordul cu privire la ce fel de apă, rece sau caldă să se folosească la un botez, precum și acordul cu privire la cine să răspundă relațiilor solicitate de diverse instituții, legate de problemele accesării fondurilor europene pentru Ferma Nazarcea și că astfel rezultă ascendentul inculpatului A. asupra angajaților și colaboratorilor Arhiepiscopiei pe care îi întreabă dacă știu cum să se comporte la declarațiile date în legătură cu prezentul dosar, în plus, cerându-le să se întâlnească înainte de audierile de la sediul Direcției Naționale Anticorupție -Serviciul Teritorial Constanța.

De asemenea se susține că vinovăția inculpatului A. rezultă și din faptul că acesta a declarat în fața judecătorului de drepturi și libertăți că mergea primăvara și toamna la cultura de viță de vie pentru binecuvântare, astfel că a avut posibilitatea de a observa în mod direct starea culturii.

Folosirea de către parchet a convorbirilor telefonice ce i-au fost interceptate acestui inculpat și cu care a dorit să dovedească că aceste avea cunoștință de tot ce se întâmplă, și că are controlul întregii activități desfășurate în cadrul arhiepiscopiei, nu poate reprezenta nici pe departe acte de coautorat la infracțiunea pentru care inculpatul A. a fost trimis în judecată, dincolo de calitatea pe care o are acesta, conținutul acestor convorbiri nu reliefează nici un aspect care să se circumscrie sferei penalului, ba dimpotrivă o parte dintre aceste convorbiri reprezintă aspecte ale vieții sale private care nici nu ar fi trebuit să se regăsească la dosarul cauzei.

Redarea convorbirilor ce țin de viața privată a unei persoane, în speță a inculpatului A., nu reliefează nicum aspecte ce ar putea avea în vreun fel legătură cu obiectul acuzației penale dar pune în discuție însăși încălcarea dreptului la viața privată al unei persoane astfel cum este el reglementat în art. 8 din CEDO, astfel cum au fost acestea redată în integralitate, ingerința în sfera vieții personale a unei persoane fiind permisă doar în anumite condiții expres prevăzute de lege (a se vedea fila x rechizitoriu).

Susținerea potrivit căreia vinovăția inculpatului A. rezultă din ascendentul pe care îl are asupra angajaților și colaboratorilor Arhiepiscopiei pe care îi întreabă dacă știu cum să se comporte la declarațiile date în legătură cu prezentul dosar, în plus, cerându-le să se întâlnească înainte de audierile de la sediul Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța, nu poate fi primită, în sensul angajării răspunderii penale a acestuia sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, dacă se aprecia că prin atitudinea sa inculpatul A. a încercat în vreun fel să obstrucționeze înfăptuirea actului de justiție, în nici un caz aceasta este infracțiunea pentru care trebuia să fie acuzat, după cum nu poate fi reținut ca act de executare declarația acestuia în fața judecătorului de drepturi și libertăți în sensul că mergea primăvara și toamna la cultura de viță de vie pentru binecuvântare, astfel că a avut posibilitatea de a observa în mod direct starea culturii și astfel se face vinovat implicit de comiterea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată.

Dincolo de faptul că la dosarul cauzei nu există nicio probă care să susțină că inculpatul A. a comis fapta de care este acuzat, inedit este modul în care parchetul în cadrul concluziilor depuse în apel recalifică acuzația adusă inculpatului A. și schimbă în mod radical limitele actului de sesizare încălcând flagrant dispozițiile art. 371 C. proc. pen.

Pentru a reliefa acest aspect, Înalta Curte, va reda conținutul acestor concluzii în care se arată în mod expres faptul că se dorește schimbarea acuzației adusă inculpatului A.: "În cazul inculpatului A. susținem acuzația numai în raport cu

actele materiale subsecvente declarațiilor folosite și prezentate de acesta la APIA pe proprie răspundere în perioada 2013 - 2014 întrucât probatoriul nu evidențiază că inculpatul A. le-ar fi indicat celorlalți inculpați parcelele care ar fi trebuit să fie menționate ca eligibile în declarațiile de suprafață depuse la APIA. Din contră, materialul probator evidențiază că fiecare dintre inculpați a identificat singur și pe proprie răspundere parcelele solicitate la plată cu ocazia depunerii documentației la APIA."

Așadar se trece de la acuzația inițială ce se presupune că, consta în aceea că "în baza aceleiași rezoluții infracționale, a folosit și, după caz, a prezentat declarații false (cererea și anexele - declarația de suprafață, angajamentele legale) în relația cu Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA), în legătură cu subvențiile SAPS acordate pentru culturi de viță de vie aferente unei suprafețe de teren agricol aflat în folosința Arhiepiscopiei Tomisului, situat în zona denumită "Ferma 3" - Nazarcea (localitatea Lumina, jud. Constanța), declarații aferente campaniilor 2010 - 2016, în cuprinsul cărora se menționează în mod nereal " la aceea că se face vinovat " numai în raport cu actele materiale subsecvente declarațiilor folosite și prezentate de acesta la APIA pe proprie răspundere în perioada 2013 - 2014 întrucât probatoriul nu evidențiază că inculpatul A. le-ar fi indicat celorlalți inculpați parcelele care ar fi trebuit să fie menționate ca eligibile în declarațiile de suprafață depuse la APIA."

Așadar modul facil cu care a fost tratată întreaga situație de fapt reținută în această cauză transpare inclusiv sau cu atât mai mult în ceea ce-l privește pe inculpatul A., fiind necesar să se ajungă în faza concluziilor pe fondul cauzei pentru ca să se stabilească cu privire la ce activități infracționale se dorește de fapt judecarea și condamnarea inculpatului.

Pe aceste coordonate a concluziilor finale depuse la dosarul cauzei și fără a se respecta nici una din regulile care guvernează și disciplinează desfășurarea procesului penal în apel se solicită Înaltei Curți condamnarea inculpatului măcar pentru ceva anume.

Care sunt actele materiale subsecvente declarațiilor folosite și prezentate de acesta la APIA pe proprie răspundere în perioada 2013 - 2014 și în ce măsură ele se circumscriu elementelor constitutive ale infracțiunii și care sunt probele care demonstrează existența faptei prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea 78/2000, pentru care inculpatul A. a fost trimis în judecată, reprezintă doar simple întrebări rămase fără răspuns nu doar în opinia Înaltei Curți ci și în opinia parchetului, care deși a modificat în mod nepermis limitele actului de acuzare, a procedat doar la o simplă descriere a noii acuzații ce i se impută acestui inculpat, astfel că în lipsa oricăror probe care să formeze convingerea unui observator independent că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată se va schimba temeiul achitării pentru inculpatul A. din art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen. în art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. a) C. proc. pen., întrucât fapta nu există și ca o consecință directă va respinge acțiunea civilă formulată împotriva inculpatului A..

Va menține celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

Cheltuielile judiciare ocazionate de apelul formulat de apelantul intimat inculpat F. vor rămâne în sarcina statului.

Onorariile parțiale convenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelantul intimat inculpat F. și pentru intimații inculpați A. și E., în sumă de câte 314 RON pentru fiecare, vor rămâne în sarcina statului.

Onorariile convenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru intimații inculpați B., C. și D., în sumă de câte 1253 RON pentru fiecare, vor rămâne în sarcina statului.

Pentru considerentele de fapt și drept expuse vespunge ca nefondate apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța și de partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură împotriva sentinței penale nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Constanța, secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

Cheltuielile judiciare ocazionate de apelul parchetului vor rămâne în sarcina statului.

Va obliga apelanta parte civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură la plata sumei de 200 RON, cu titlu de cheltuieli judiciare.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE

I. Admite apelul declarat de intimatul inculpat F. împotriva sentinței penale nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel

Constanța, secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, pronunțată în dosarul nr. x/2017.

Extinde efectele apelului și cu privire la inculpații B., C., D., A. și E..

Desființează sentința penală atacată numai în ceea ce privește temeiurile achitării dispuse în cauză și soluționarea laturii civile în ceea ce-l privește pe inculpatul A..

Reține cauza spre rejudecare și, în fond:

Stabilește ca temei al achitării pentru inculpații F., B., C., D. și E. dispozițiile art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I din C. proc. pen., întrucât fapta nu este prevăzută de legea penală.

Schimbă temeiul achitării pentru inculpatul A. din art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) C. proc. pen. în art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. a) C. proc. pen., întrucât fapta nu există.

Respinge acțiunea civilă formulată împotriva inculpatului A..

Menține celelalte dispoziții ale sentinței apelate.

Cheltuielile judiciare ocazionate de apelul formulat de apelantul intimat inculpat F. rămân în sarcina statului.

Onorariile parțiale convenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru apelantul intimat inculpat F. și pentru intimații inculpați A. și E., în sumă de câte 314 RON pentru fiecare, rămân în sarcina statului.

Onorariile convenite apărătorilor desemnați din oficiu pentru intimații inculpați B., C. și D., în sumă de câte 1253 RON pentru fiecare, rămân în sarcina statului.

II. Respinge ca nefondate apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Constanța și de partea civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură împotriva sentinței penale nr. 84/P din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Constanța, secția penală și pentru cauze cu minori și de familie.

Cheltuielile judiciare ocazionate de apelul parchetului rămân în sarcina statului.

Obligă apelanta parte civilă Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură la plata sumei de 200 RON, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 14 februarie 2020.